

Datum vergadering : 8 juli 2021

Aanwezig via Teams:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Jan Pieter Blonk, Machiel Crielaard, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich, Georgine Zwinkels, Johan Philippens
VVD : Alexander Kuipers, Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Matthijs Machielse
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Dave Bergwerff, Frans Ammerlaan
CU : Kees-Willem Markus, Jurjen Dieleman, Paul Lieveise
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Petrine van Olst, Jan Jumelet
D66 : Ineke den Heijer, Erik Jonker, Michiel Muis
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef

Wethouders : Simon Fortuyn, Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel, Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter

: Pieter van de Stadt

Griffier

: Lianne van den Houten, Rianne Kokke, Karin Koemans

Afwezig:

Griffier

: Marijke Walhout

Leefbaar 3B

: Wouter Hoppenbrouwer

VVD

: Nathalie van Bakel, Mauriel van As

CDA

: Hans van der Stelt

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 19.00 uur: Goedenavond, voor we gaan beginnen wil ik graag kijken of er een quorum is.

De heer Ammerlaan, de heer Bergwerff, de heer Blonk, mevrouw Bouman, de heer Crielaard, de heer Dieleman, de heer Van Doorn, mevrouw Draak, mevrouw Gabin, mevrouw Gielis, mevrouw Den Heijer, de heer Hoek, de heer Jonker, de heer Jumelet, de heer Kampinga, de heer Kuipers, de heer Lieveise, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Meester, de heer Muis, mevrouw Van Olst, de heer Philippens, de heer Ruijtenberg, de heer Ruitenbergh, de heer Van Santen, mevrouw Verhoef, mevrouw Zwinkels: aanwezig.

Dan kijk ik nog even of meneer Erwich ondertussen binnen gekomen is. De heer Erwich: Jazeker, in ben inderdaad ingelogd, dank u wel. De voorzitter: Nog netjes op tijd voor de opening. Ik stel vast, dat er een quorum is, dus ik open de vergadering van de gemeenteraad van Lansingerland op donderdag 8 juli. Het is zeven uur, een uurtje eerder dan gebruikelijk en dat heeft alles te maken met de hoofdschotel van vanavond: de kadernota voor 2022 tot 2025. Ik zeg bij de opening en dat heeft de oplettende luisteraar al meegemaakt, dat afwezig zijn mevrouw Van Bakel, de heer Van As, de heer Hoppenbrouwer en de heer Van der Stelt. De overige 29 leden zijn aanwezig. Dan hebben we bij de mededelingen verder geen punten.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Dat is nummer 22 geworden, dat is de heer Machielse.

3. Vragenhalfuurtje voor raadsleden

De voorzitter: Er zijn 2 vragen aangekondigd: de heer Lieveise van CU en de heer Muis van D66. In die volgorde ga ik bij u langs.

De heer Lieveise, CU: Het volgende onderwerp had ik liever in de commissie samenleving besproken, ware het niet, dat het dan 2 maanden zou moeten wachten en het gaat om een ernstige zaak. De inspectie gezondheidszorg en jeugd heeft deze week besloten verscherpt toezicht uit te voeren op de jeugdbescherming in onze regio, ook het AD heeft hierover bericht. Onze regio is er niet in geslaagd, zo stellen ze vast, om voor elk kind met een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel passende hulp in te zetten. Het gaat om de meest kwetsbare kinderen. Het gaat bijvoorbeeld om wel een

voordijmaatregel nemen, maar dan niet de passende hulp verlenen waardoor het onderliggende probleem blijft bestaan. De accounthoudende wethouder Bokhove van de gemeenschappelijke regio, waar onze gemeente overigens € 9mln voor inlegt, wij ontvingen die reactie gisteren, zegt het rapport serieus te nemen. Ze zegt ook er lessen uit te willen leren, maar legt omstandig uit, dat er al van alles gedaan wordt om de wachttijd te laten dalen. De problematiek komt niet uit de lucht vallen. In 2019 heeft de CU een beeldvormende avond georganiseerd in ons gemeentehuis over Veilig Thuis en jeugdbescherming. Hierbij bleek dat er in die keten nogal wat schort, maar we stelden ook vast, dat er aan verbetering gewerkt werd. Ook in 2019 kwam de inspectie met een kritisch rapport, er werd onder meer visieverschillen geconstateerd tussen ketenpartners, in gewone taal: er was ruzie of ze werkten niet samen. Afgelopen april stelden we de regiovisie jeugdzorg vast. Over het lopende inspectieonderzoek hoorden we daarbij niets. Op 20 mei bespraken we op initiatief van de CU de problematiek van de wachtlijsten en het tekort schieten van hulp aan de meest kwetsbare jeugdigen in onze commissie. Ook daar werd het onderzoek niet gemeld. Op 17 juni stelden we in onze raad de gemeenschappelijke regeling jeugdhulp vast, nog maar heel onlangs, gelukkig met ons amendement om op genoemde zwakkere punten extra in te zetten. Dit levert een aantal vragen op, waar het college misschien op kan reageren. In de eerste plaats: waarom heeft het college ons niet lopende dit onderzoek hierover geïnformeerd? Wat vindt het college van de nogal toedekkende toon van wethouder Bokhove? Of is het college, net als onze fractie, door het nieuws verrast en geschokt? Tot slot: wil onze wethouder dit in het bestuur gaan agenderen en de uitkomst terug rapporteren? Liefst schriftelijk, zodat we hier in de commissievergadering van 16 september over kunnen doorspreken.

Wethouder Van Tatenhove: De heer Lieverse geeft aan, dat we al langer worstelen met o.a. de wachtlijsten in de jeugdzorg, de tekorten in de jeugdzorg en de bijbehorende wachtlijsten in de jeugdzorg of hoe je het wilt noemen, beide aspecten maken er natuurlijk onderdeel van. Het onderzoek, dat nu is afgerond, dat loopt al langere tijd, want het heeft te maken met een onderzoek dat vanuit het ministerie in 2019 is ingezet. Het onderzoek, dat nu is afgerond, heeft betrekking op de onderzoeken die de inspectie heeft gedaan vanaf eind 2020 in alle accounthoudende regio's, hoe het nu precies staat met de staat van die kinderen, die op de wachtlijst staan voor een maatregel. Maar zoals u weet en ook in verschillende besprekingen is aangegeven, is onze wachtlijst groter dan alleen de wachtlijst voor kinderen met een maatregel, maar wachten ze wel op de hulp van dezelfde soort organisaties. Dus wat de inspectie aan focus heeft gebracht, is niet de focus die we in de regio helemaal hebben overgenomen. Dat hebben we ook besproken met de inspectie. De inspectie focust alleen op de kinderen met een maatregel en dat zijn inderdaad kinderen, zoals u een voorbeeld noemt, maar in onze regio zien we dat er ook kinderen zijn, die bijvoorbeeld voor spoedzorg in aanmerking komen bij diezelfde aanbieders. Dus wat wij hebben gedaan en waar ik in verschillende commissies ook over heb aangegeven, dat we daarover met de aanbieders in gesprek zijn, is voor alle kinderen, die op de wachtlijst staan sinds het midden van 2020 voor elk kind kijken welk kind daar de hoogste urgentie heeft en welk kind daar geholpen kan worden door welke aanbieder, ongeacht bij welke aanbieder het kind op de wachtlijst staat. Dus het kan zijn dat een kind bij aanbieder A op de wachtlijst staat en bij aanbieder B het best geholpen is. Het kan dat er kinderen zijn met een maatregel, die op de wachtlijst staan bij aanbieder B en dat een kind dat op de wachtlijst staat bij aanbieder B met een andere vraag of een ander probleem voor gaat, omdat aan die gemeenschappelijke tafel, die noemde ik altijd de zorglandschapstafel 1, omdat daar beslist wordt dat het kind met die andere problematiek urgenter is dan het kind op de wachtlijst van de focuskinderen, die de inspectie voor ogen heeft. Dat hebben wij ook met de inspectie besproken, dat wij er op die manier naar hebben gekeken, omdat wij het ook niet kunnen vertellen tegen niemand en ook niet willen, dat een kind met bijvoorbeeld suicidale problematiek moet wachten perse op een kind, dat al wel een vaste jeugdbeschermer heeft gekregen en waarvan ook een gezinsplan is opgesteld. De inspectie had verschillende criteria en wij voldoen vooral niet aan het laatste criterium dat alle kinderen van de wachtlijst zijn, maar wij voldoen inmiddels wel aan de criteria dat elk kind binnen die afgesproken termijn een vast jeugdbeschermer heeft en dat er ook een plan is hoe een kind het beste behandeld kan worden. Onze wachtlijst is in de periode, die de inspectie heeft onderzocht en die in maart eindigde, afgenomen van 600 kinderen met een maatregel op de wachtlijst naar 130. Inmiddels staan er nog 70 kinderen op de wachtlijst, maar dat was sinds maart tot nu toe en dat is een periode, die de inspectie niet meer mee kon nemen in het rapport, omdat dat buiten de onderzoeksperiode viel. Wat wij in de afgelopen periode ook hebben gedaan, is dat wij een brief hebben geschreven naar het ministerie over de financiële problematiek en dat die in onze regio er o.a. voor zorgde dat er zoveel kinderen op de wachtlijst stonden. Wij hebben n.a.v. die brief gesprekken gevoerd met het ministerie en de hulp aangeboden gekregen van het ministerie en daar ook ja tegen gezegd van het ondersteuningsteam zorg voor de jeugd om met ons en met de aanbieders en met jeugdbescherming, dus met jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond, te kijken hoe wij de kinderen, die op de wachtlijst staan zo goed mogelijk op de juiste plek kunnen krijgen en of dat misschien op een onorthodoxe manier zou kunnen. Het ondersteuningsteam zorg voor de jeugd, daar zijn we niet alleen mee in gesprek, maar mee aan de slag. Wij hebben de inspectie gevraagd om ons daarom niet onder verscherpt toezicht te zetten, waarvan de inspectie ook nog moet zoeken hoe ze dat precies gaan vorm geven, maar om vooral daarbij aan te sluiten bij de werkwijze, die we inmiddels in gang hebben gezet, en bij het onderzoeksteam zorg

voor de jeugd. Dus we wachten nog even af wat de inspectie vraagt van ons vanwege het verscherpt toezicht. We hopen dat het aansluit bij het in gang gezette traject met het ondersteuningsteam zorg voor de jeugd. Daar wilde ik het bij laten.

De heer Lieverse, CU: Ik zal er geen bespreekpunt van maken, want zo is het niet aangekaart. Ik stel alleen vast, dat de 3 vragen, die ik kort stelde, die ik overigens niet schriftelijk van tevoren heb ingediend, niet beantwoord zijn, maar we komen er 16 september op terug.

De voorzitter: Is er iemand die nog aanvullende vragen wil stellen aan de wethouder? Dat kan middels het handje aangegeven worden. Ik zie geen handjes, dan zijn we aan het einde van deze vraag. Dank u, meneer Lieverse.

De heer Muis, D66: Eerder deze week heb ik gehoord, dat er een omgevingsvergunning is aangevraagd voor het KPN gebouw in de Terpstraat 16, om daar een kinderdagopvang van te maken. Dat is natuurlijk niet helemaal in lijn met de plannen, die wij als raad en ook het college voor ogen hadden. Ik heb daar een technische vraag over gesteld, dank dat daar nog voor de raad antwoord op is gekomen. Alleen, dat stemt mij nog niet helemaal gerust, omdat daar wordt bevestigd, dat er een aanvraag in behandeling is. Als die aanvraag wordt verleend, dan betekent dat dat er 37 extra parkeerplekken niet op die plek gerealiseerd kunnen worden. Daar blijft de beantwoording ambtelijk bij, vandaar dat ik daar nu een paar vervolgvragen op heb aan het college. In eerste instantie: wat heeft het college ondernomen om dit pand te verwerven? Waarom is dat kennelijk niet gelukt? Hoe staat het met de andere opties, die het college aan het verkennen is? Wanneer krijgen we daar dan informatie over? Wat zijn de consequenties indien inderdaad deze 37 plaatsen hier niet gerealiseerd kunnen worden?

Wethouder Arends: Goedenavond iedereen, een vraag van de heer Muis van D66. Ja, in lijn met eerdere raadsbesluiten wordt momenteel gewerkt aan een stedenbouwkundig schetsontwerp voor Berkel centrum oost, zoals ook met u is afgesproken. In september, dus direct na de zomervakantie wordt het stedenbouwkundig schetsontwerp samen met de kredietaanvraag aan de raad aangeboden. Het pand van KPN kan ook pas aangekocht worden als de raad dat krediet beschikbaar heeft gesteld. Met de pandeigenaar, het KPN gebouw, zijn al in een eerder stadium verkennende gesprekken geweest over de aankoop van het pand door de gemeente. Voor parkeren zijn de consequenties nog niet duidelijk voor deze vergunningsaanvraag. De procedure is namelijk ook nog niet afgerond. In de behandeling van de vergunningsaanvraag hebben wij ons aan de wet- en regelgeving te houden en over de uitkomst kan ik op dit moment nog geen uitspraken doen. Die uitkomst bepaalt wel precies de consequenties voor het parkeren. Het college, laat dat heel helder zijn, wij onderschrijven de ambities van de raad met dit gebied en delen als college dit volledig. Het college voert dan ook het raadsbesluit uit conform we met elkaar hebben afgesproken. Mocht het college daarvan willen afwijken, gaan we daar uiteraard met u over in gesprek, maar vooralsnog volgen we de lijn zoals we met elkaar hebben afgesproken. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Enigszins zou het gerust kunnen stellen, dat kennelijk het pand nog niet verworven kan worden, maar dan verbaast het me, dat er dan wel een aanvraag is van een kinderdagverblijf. Ik kan die twee dingen niet helemaal bij elkaar brengen hoe dat dan kan. Hoe kan je daar een vergunning voor aanvragen als je dat pand nog niet bezig? Ik denk dat we hier wat andere vragen schriftelijk over gaan stellen om e.e.a. helder te krijgen. Ik denk niet dat we daar vanavond achter gaan komen. Ik zou het inderdaad wel op prijs stellen als we binnenkort een update kunnen krijgen hoe het met alle andere opties zit, die worden verkend, voordat we daar ook achter het net zouden vissen. Ik weet niet of de wethouder ons in de zomerperiode daar een update van kan sturen, zodat we in elk geval in september daar wellicht een goede discussie met elkaar over kunnen hebben.

De heer Blonk, L3B: Ik heb dat ook gezien. Ik ben daar zeer teleurgesteld over. De zekerheid waarmee wij de ontwikkeling van Berkel centrum oost hebben besproken, een half jaar geleden, dat was er zo duidelijk gericht op het aanschaffen van het KPN gebouw vanwege die 37 parkeerplekken, dus ik ben zeer verbaasd dat dit zo gegaan is nu. Ik zou graag op korte termijn een schriftelijke terugkoppeling willen hebben van de verkennende gesprekken, die met KPN zijn gevoerd om dat pand aan te kopen, want het is heel essentieel voor heel Berkel centrum oost, dat dit pand gesloopt wordt en dat daar parkeervoorzieningen komen. Ik ben er eigenlijk een beetje boos over, dat het zo gelopen is. Ik wil dus een terugkoppeling van de gesprekken met KPN.

De heer Jumelet, WIJ: Ik voel mee met wat de heer Blonk aangaf. Ik ben benieuwd of in dezelfde terugkoppeling ook de risico's meegenomen kunnen worden op het moment dat werving van dit pand niet door zou zijn, maar andere de verwerving doen, waarbij wellicht een zwaardere parkeerdruk wordt gelegd op dat gebied door de functie, die dan in dat gebouw gaat komen. Volgens mij zou een paragraaf over de risico's wel heel belangrijk zijn in die terugkoppeling of in die brief, die de wethouder dan aan de raad zou sturen deze zomer. Ik steun het gevoel van de heer Muis en de heer Blonk, want wij waren ook zeer verrast en verwonderd over deze situatie.

De heer Ammerlaan, CDA: Ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Jumelet, Blonk en Muis, in welke volgorde dan ook, dat wij ook verbaasd waren. Ik heb de wethouder gehoord. Er zijn gesprekken gaande, maar ik hoor niet wat de consequenties zijn of dat het college rustig zijn gang gaat. Of gaan we extra ons best doen om toch hetgeen de bedoeling was om toch te gaan verwerven. Dat proef ik er nog niet uit en dat zou ik graag iets meer willen duiden of horen. Dat was mijn vraag.

Wethouder Arends: Laat helder zijn dat het oorspronkelijke idee voor ons allen staat. Als iemand een vergunningaanvraag doet, dan kunnen we dat natuurlijk niet tegen houden, iedereen mag een aanvraag doen. Wij zullen die aanvraag te allen tijde in behandeling nemen en we maken dan een afweging. Dat zullen we ook in deze doen. Wat ik al in de beantwoording aangaf, staat onze ambitie helder bovenaan. In september gaan we de bespreking met elkaar aan met het voorstel met ook de wensen en bedoelingen van de raad, zoals we daar in november 2020 met elkaar over hebben gesproken. Wat ik al eerder bij de beantwoording aangaf, dat ik op dit moment geen uitspraak kan doen over die vergunningsaanvraag, want die loopt nog. Maar dan val ik in herhaling. Volgens mij is dit mijn beantwoording. Nog de vraag van de heer Blonk, om een update te geven over wat nu de stand van zaken is. Dat kan ook in een briefvorm, wat de heer Blonk vraagt. Dat kan natuurlijk gekoppeld zijn aan de bespreking, die we in september met elkaar doen, dat we alles integraal nemen. Als u het op prijs stelt om eerder daarover geïnformeerd te worden, een update van wat nu de stand van zaken is, dan kunnen wij daar natuurlijk in voorzien. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie verschillende handjes, maar we kennen geen interruptie noch een soort van tweede termijn tijdens het vragenuurtje. Dit is het vragenuurtje en dat kent een vast protocol. Vragen stellen, wethouder, anderen, wethouder. De wethouder heeft geantwoord. De heer Blonk: Mijn vraag is niet beantwoord. De voorzitter: Dit is het antwoord van de wethouder. Verder is het een politieke conclusie, die mag u trekken. We praten er niet doorheen. Ik zie veel microfoons open staan, ik roep op: bewaar de microfoon discipline: houd hem uit. Dit is het einde van het vragenuurtje.

De voorzitter: We hebben een probleem, is vastgesteld door de griffier, met de webcastuitzending. Die is ook belangrijk om te kunnen terug kijken, dus ik ga even schorsen of we dit probleem in kaart kunnen brengen op korte termijn. Ik schors even de vergadering voor enkele minuten en ik kom terug met een mededeling over wat dit betekent.

Schorsing

De voorzitter: Geachte leden van de raad, we zijn druk bezig via de website en het delen van het scherm. Ik ga gewoon door. De webcast loopt gewoon, maar het is niet benaderbaar, want het linkje ontbreekt op de website. We hebben druk getwitterd wat de juiste link is, met dank aan ons oud-raadslid de heer Bovens, die ons hierop attendeerde. De gemeentelijke kanalen zullen zo snel mogelijk de link uitzenden. Daarmee denk ik, op advies van de griffier, dat wij verder kunnen vergaderen. Alles is sowieso morgen via de webcast na te kijken. Dus mocht u raadslansingerland even willen retweeten op uw accountant, dan zijn wij zo bereikbaar mogelijk voor onze inwoners. Dus ik heropen daarmee de vergadering.

4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Daar heeft zich niemand voor aangemeld.

5. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: De agenda is vanaf dit punt overzichtelijk, dat is namelijk de kadernota. Iemand over deze agenda? Ik denk dat dat niet het geval is. Ik geef aan, dat ik op dit moment nog steeds geen scherm heb. Ik wil iedereen oproepen te kijken wie er aan het delen is. Ik verzoek u de discipline te hebben met de microfoon, want het is erg lastig voor mij, want ik kan niets zien.

6. Besprekpunten:

6.a Kadernota 2022-2025

De voorzitter: De kadernota doen wij met een nulde termijn. Er zijn verschillende amendementen en moties aangekondigd. Ik stel u voor gewoon even de partijen op grootte langs te gaan en verzoek de verschillende fracties de amendementen en moties in te dienen, maar slechts dat, geen toelichtende woorden, dat kunt u zo direct in uw eerste termijn gewoon doen. Maar dan liggen ze op tafel en dan is het mogelijk voor iedereen om erop te reageren. Mocht ik een fractie missen, dan moet u dat even aangeven, maar ik denk dat mijn lijstje compleet is. Ik begin met de fractie van L3B.

Nulde termijn

De heer Van Doorn, L3B: Wij willen graag een motie indienen, genaamd: geen geld, geen zwitsers.

M2021-022 Geen geld geen Zwitsers

We zijn vandaag bijeen, 8 juli 2021, als gemeenteraad. Overwegende dat de lokale overheid voor haar inkomsten sterk afhankelijk is van de rijksoverheid, de gemeente Lansingerland voor de uitvoering van bepaalde (wettelijke) taken onvoldoende structurele middelen ontvangt van het rijk. De tekorten met name betrekking hebben op de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet. De gemeente Lansingerland, vooral door deze ontoereikende structurele middelen, in 2022 een structureel tekort heeft van 2,5 miljoen euro. Dit er toe leidt dat wij als gemeenteraad op korte en lange termijn genoodzaakt zijn om bezuinigingen door te voeren en/of lokale lasten te verhogen om de begroting structureel op orde te houden. Deze bezuinigingen niet of in veel mindere mate nodig zouden zijn op het moment dat het kabinet gemeenten voldoende financiële middelen ter beschikking stelt om de wettelijke taken uit te voeren. De gemeente Lansingerland al jaren zelf de door het rijk veroorzaakte structurele tekorten compenseert. Het rijk, conform artikel 108, lid 3 Gemeentewet, de reële kosten die de gemeente maakt bij de uitvoering van medebewindstaken structureel dient te vergoeden. Van mening dat de maat nu vol is, de gemeente niet in staat is om haar inwoners goed te blijven helpen, de gemeente al veel te lang de tekortkomingen van het rijk zelf heeft gecompenseerd, de inwoners van Lansingerland niet langer de dupe mogen zijn van tekortkomingen van het rijk. Roept het college op in lijn met de motie 'zonder geld geen gemeenten' van 'raden in verzet' geen nieuwe taken, die voortvloeien uit de Omgevingswet, de energietransitie en de Wet Inburgering, aan te nemen zolang er onvoldoende structurele financiële middelen beschikbaar worden gesteld. Te onderzoeken welke rekeningen rechtstreeks naar het rijk kunnen worden doorgestuurd om het hiermee samenhangende tekort terug te brengen naar nihil. Te onderzoeken bij welke lopende taken we structurele tekorten hebben door onvoldoende middelen van het rijk en dit te rapporteren aan de raad. En gaat over tot de orde van de dag.

De heer Machielse, VVD: Ik wil graag namens de VVD Lansingerland een motie indienen op het bespreken van de kadernota 2022-2025. Deze motie heeft als titel: aandacht voor spelen in de buitenruimte.

Motie M2021-023 Aandacht voor spelen in de buitenruimte

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen d.d. 8 juli 2021 gehoord de beraadslaging, overwegende dat de kwaliteit van de buitenruimte een bepalende factor is voor het woongenot van de inwoners en de aantrekkingskracht van de gemeente Lansingerland. Vele inwoners, jong en oud, in de buitenruimte spelen, recreëren, en sporten. Lansingerland vele parken, informele sportveldjes en wijkgroen kent en het wenselijk is dat inwoners hier gebruik van kunnen maken om te spelen en sporten. De gevolgen van de ombuiging in de kwaliteit van het onderhoud van de buitenruimte kunnen leiden tot klachten van inwoners of hindering van het sporten, zoals voetballen op een veldje in de wijk waar het gras te hoog komt. Roept het college op om in de uitwerking van de maatregelen onderhoudsniveau buitenruimte uit de kadernota, conform van grof naar fijn, een positief accent te leggen op die locaties die gebruikt worden voor spelen en sporten zoals de grasveldjes en parkjes in de woonwijken zodat inwoners hier onverminderd van kunnen genieten. En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie dien ik mede in namens L3B, CDA en CU. Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: Wij zullen 2 moties indienen en een amendement. Om eer te doen aan iedereen, die dat heeft opgesteld, zal ik een motie indienen, mevrouw Bouman het amendement en de heer Ammerlaan ook een motie. Ik verzoek u straks het woord door te geven. Ik begin met de motie uitwerken voorstel inzet kapitaaldeckingsreserve.

Motie M2021-024 Uitwerken voorstel inzet kapitaaldeckingsreserve

Overwegende dat in de kadernota de jaren 2022 en 2023 na het doorvoeren van stevige ombuigingen structureel sluitend zijn, maar de jaren 2024 en 2025 een zeer groot structureel tekort laten zien; bij de doorrekening van de meicirculaire deze tekorten nog groter worden; bij technische vragen duidelijk is geworden dat de doorrekening van het MeerjarenInvesteringsprogramma (MIP) een van de grootste veroorzakers is van de verslechtering van het structurele saldo; er nog een sessie gepland is om nut en noodzaak van alle investeringen in het MIP nog eens tegen het licht te houden; Lansingerland ruime reserves heeft, maar moeite met het structureel sluitend krijgen van de meerjarenbegroting; het gebruiken van een reserve kapitaallasten onder voorwaarden geldt als een structureel dekkingsmiddel; in de nota reserves en voorzieningen 2020 de kaders zijn geformuleerd voor het vormen/uitbreiden van de reserve kapitaallasten. Van mening dat kapitaallasten zijn structurele lasten die in principe met structurele inkomsten gedekt moeten worden. Het gebruiken van een reserve kapitaallasten kan bij een ruime reserve én tegelijk tekorten bij het (toekomstig) structureel sluitend krijgen van de begroting tijdelijk de voorkeur genieten boven het doorvoeren van structurele ombuigingen. Het inzetten van een reserve kapitaallasten alleen gebruikt mag worden voor bijzondere en eenmalige investeringen die grote betekenis hebben voor alle inwoners van Lansingerland, nu en in de toekomst. De in 2020 door de raad

vastgestelde Nota Activabeleid en de Nota Reserves en voorzieningen de randvoorwaarden bieden en de kaders vormen voor de meerjarenbegroting 2022-2025. Roept het college op om te onderzoeken of er investeringen in het MIP zijn die in aanmerking komen om te dekken uit een reserve kapitaallasten en bij dit onderzoek ook de investering in het cultuurhuis Blok B te betrekken. De raad te informeren over de resultaten van dit onderzoek en het effect op zowel de structurele meerjarensaldi, de algemene reserve als de weerstandsratio. De resultaten van dit onderzoek te betrekken bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2025. Hierbij het uitgangspunt te hanteren dat de reserve kapitaallasten een tijdelijke overbrugging is naar normale structurele dekking en bij de begroting goede spelregels op te stellen om aan dit uitgangspunt invulling te geven. En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie is mede ingediend door CU, VVD en PvdA. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Namens CDA, D66, CU, VVD en L3B dien ik het volgende amendement in:

Amendement A2021-015 Kosten medische keuring gehandicaptenparkeerkaart

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen d.d. 8 juli 2021. Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het raadsbesluit als volgt te wijzigen. Aan beslispunt 1. de volgende zinsnede toe te voegen: 'met dien verstande dat de tekst op pagina 19 van de Kadernota 2022 onder 'Medische keuring GPK' wordt vervangen door': Momenteel wordt de medische keuring die bij de aanvraag van een Gehandicaptenparkeerkaart (GPK) hoort, vergoed door team Service & Contact. Deze kosten laten betalen door de inwoner, met uitzondering van inwoners met een laag inkomen en/of bijzondere omstandigheden (conform beleid bijzondere bijstand), levert een besparing op van € 27.000 (300 aanvragen x € 90 kosten medische keuring).

Ik begrijp van u, dat ik de toelichting straks in de eerste termijn verder kan aangeven. Dank u.

De heer Ammerlaan, CDA: Ik heb de motie met als onderwerp openingstijden gemeentehuis.

Motie M2021-025 openingstijden gemeentehuis

Overwegende dat er in de Kadernota 2022-2025 voorgesteld wordt dat het gemeentehuis alleen nog open geopend zal zijn op maandag t/m vrijdag van 12.00-17.00 uur. Van mening dat het belangrijk is dat de gemeente een goede basisdienstverlening heeft voor alle inwoners; veel inwoners werkzaam zijn maandag t/m vrijdag tussen 8.00 en 18.00 uur; dat onze inwoners de gelegenheid moeten hebben om het gemeentehuis te bezoeken buiten hun normale werktijd; ook als er bezuinigd moet worden, we met onze dienstverlening dienstbaar voor onze inwoners moeten zijn. Roept het college op om bij de uitvoering van deze maatregel er minimaal 1x per week een avondopenstelling zal zijn, of een dagdeel in het weekend open te zijn. Deze aanpassing uiteraard budgetneutraal uit te voeren, zodat de ombuiging gehandhaafd kan blijven.

Deze motie wordt mede ingediend door de VVD, L3B, D66 en CU. Dank u.

De heer Markus, CU: Het betreft een amendement over het schrappen van de reserve voor Horti Science. Ik zal alleen even het dictum voorlezen en de toelichten volgt zo meteen.

Amendement A2021-016 Schrappen reserve Horti Science

Aan beslispunt 1. de volgende zinnen toe te voegen: "met dien verstande dat op pagina 16 van de Kadernota 2022 de reserve Enecogelden als dekkingsvoorstel voor de incidentele claim Horti Science wordt geschrapt en dat de dekking voor deze investering nog nader bepaald wordt. Daarbij is het genoemde bedrag niet meer dan richtinggevend, in afwachting van een nadere onderbouwing."

Het amendement wordt mede ingediend door L3B en D66.

Mevrouw Den Heijer, D66: Wij hebben ook een amendement, over burgerparticipatie.

Amendement A2021-017 Initiatieven uit onze samenleving ondersteunen

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. De Kadernota 2022 vast te stellen met dien verstande dat het bedrag van € 20.000 van het Lansingerlands Initiatief niet als bezuiniging op te voeren maar te reserveren voor het uitvoeringsprogramma behorend bij de nog op te stellen Visie op burgerparticipatie. En het bedrag van € 40.000 om duurzame initiatieven uit de samenleving te ondersteunen niet als bezuiniging op te voeren, maar te reserveren voor het uitvoeringsprogramma behorend bij de nog op te stellen visie op burgerparticipatie.

Ik zal straks de toelichting doen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Wij komen met een amendement met de titel: nog niet vast stellen van de ombuigingen van kadernota 2022. Dat dienen wij mede in met WIJ, mevrouw Van Olst. Wij concludeerden al dat de kadernota in zijn geheel nog niet besluitrijp is, er zijn nog veel onzekerheden. Ik zal nu het dictum voorlezen.

Amendement A2021-018 Ombuigingen Kadernota 2022

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen op 8 juli 2021. Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het besluit te vervangen door: 1. De kadernota 2022 als kader voor de Meerjarenbegroting 2022-2025 vast te stellen met uitzondering van hoofdstuk 4. Punt 2. De voorgestelde ombuigingen in hoofdstuk 4 niet vast te stellen maar als denkrichting mee te geven aan het college bij het opstellen van de begroting 2022-2025 om eventuele tekorten te dekken, na het formeel bekend worden van de omvang en het karakter van de compensatie voor de kosten van Jeugdzorg. Punt 3. De reeds ingestelde reserve Boeterente leningenportefeuille van € 11.340.000 met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 te dekken uit de reserve Enecogelden en de eerdere onttrekkingen hiervoor aan de algemene reserve (€ 10.300.000) en de reserve Sociaal Domein (€ 1.040.000) terug te draaien.

Ik wil nog graag een korte toelichting geven. Ik hoor de anderen zeggen: dat doe ik straks. Maar ik begrijp de rationale daarbij niet. Dus de toelichting is. De voorzitter: U kunt wel de toelichting voorlezen, die in uw amendement staat, maar niet de toelichting buiten de tekst van het amendement. Dat kunt u zo in uw eerste termijn doen. Mevrouw Verhoef: Dan lees ik de toelichting voor, zoals hij er staat. Op voorhand communiceren van bezuinigingen richting onze inwoners kan voor onnodige en onwenselijke maatschappelijke onrust zorgen. Het college wil de jaarschijf 2022 structureel sluitend krijgen. De Gemeente Lansingerland ontvangt van het rijk een incidenteel bedrag van € 4.006.193 als compensatie voor de kosten van Jeugdzorg voor het jaar 2022 en deze middelen zijn vrij aanwendbaar. Provincie Zuid-Holland (als financieel toezichthouder) beschouwt naar verwachting, in navolging van de provincie Utrecht, deze compensatie als structureel dekkingsmiddel voor het jaar 2022. Het is zeer aannemelijk dat er ook na 2022 compensatie van het rijk zal komen en dat die compensatie (geheel of gedeeltelijk) structureel van aard zal zijn, omdat wij in het verleden en nu nog steeds te weinig geld van het rijk hebben gekregen voor Jeugdzorg. Provincies zullen, naar alle waarschijnlijkheid, op 8 juli of 9 juli 2021 een standpunt communiceren richting gemeenten over hoe om te gaan met de structurele effecten van deze gelden na 2022. Met het nu vaststellen van de Kadernota en de ombuigingen en de verwerking hiervan in de begroting vraagt om administratieve handelingen van de organisatie die bij het ontvangen van het extra bedrag vanuit het rijk onnodig zullen zijn geweest; dit draagt niet bij aan de efficiëntie en overzichtelijkheid van de financiële administratie van de verschillende beleidsprogramma's. Tot slot, een integraal dekkingsplan geeft bij de begroting een zuiverder beeld voor de raad.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is het einde van deze nulde termijn. Wij gaan naar de eerste termijn. We gaan dat gewoon in de volgorde van groot naar klein doen, dus ik begin bij L3B.

Eerste termijn

De heer Van Doorn, L3B: Ik zal eerst een toelichting geven op de motie en waarom die 'geen geld, geen Zwitsers' heet en vervolgens ingaan op de andere ingediende moties en amendementen. Zwitserse huursoldaten stonden in de 15^e en 16^e eeuw bekend om hun inzet, kwaliteit en loyaliteit. Maar als er niet betaald werd of er was geen zeker zicht op die betaling, dan stopten ze ook met het leveren van hun diensten. Dat is tot op de dag van vandaag de normaalste zaak van de wereld. Als ik bij een uitstekende lokale bakker de winkel binnen stap en er 2 broden en een taartje bestel en maar 2 halfjes blijf af te rekenen, dan heb ik een boze bakker achter me aan. En dat is natuurlijk ook volledig terecht. Maar in de politieke arena lijken er hele andere normen en waarden te gelden. Nu bestelt het rijk 12 broden, betaalt er 1 zelf en zegt tegen de loyale kwaliteitsbakker, dat hij alle andere broden dan maar wat duurder moet maken of zijn auto moet verkopen om die kosten te dekken. Dat is waanzin. Dat is waanzin, want dat is precies wat het rijk momenteel doet in relatie tot de gemeenten in het land. Ik vind dat niet alleen en de fractie van L3B staat er ook niet alleen, maar wij vinden dit allemaal in dit huis. Dat heeft u in meerdere bijeenkomsten ook laten blijken. En terecht. Ook als raad staan we daar niet alleen in, want ook de VNG, de Raad van State en de Raad van Openbaar Bestuur vinden dat Den Haag onvoldoende oog heeft voor de knelpunten in het openbaar bestuur en dat er sprake is van een onhoudbare situatie. De discussie die we voeren is namelijk niet alleen maar een discussie over financiële tekorten op onze begroting, maar ook een discussie van de verschillende bestuurslagen over een disbalans tussen taken, organisatie, bevoegdheden en bekostiging. Gelukkig gebeurt er echt al heel veel in het land om dit aan te pakken en duurzaam te herstellen. Maar we moeten ook, als we heel eerlijk zijn, gewoon constateren, dat Den Haag nog niet bereid is om echt verantwoordelijkheid te nemen. Ze kopen nu 2022 geheel of gedeeltelijk af, niet geheel toevallig ook, dat dat in het jaar is van de

gemeenteraadsverkiezingen, maar nemen geen structurele verantwoordelijkheid. Dat mag ook in Lansingerland niet zonder consequenties blijven. Als gemeente zijn we trots achter een motie genaamd 'geen geld, geen gemeente' gaan staan op het VNG congres. Dat is natuurlijk prima, maar dat is nog niet in deze politieke arena. 98% van de gemeenten deed dit met volle overtuiging en deden dit ook met steun van hun gemeenteraad. Ook wij hebben dat gedaan. In die motie worden heel duidelijk grenzen gesteld als het rijk er niet voor zorgt, dat de basis op orde wordt gebracht. De motie, die ik vandaag namens de fractie van L3B indien, heeft dan ook als doel dat wij als raad daadwerkelijk achter die boven de markt hangende maatregelen gaan staan. Dat wil niet zeggen, dat het allemaal gaat gebeuren, want als Den Haag gewoon instapt en doet wat ze hoort te doen in een fatsoenlijke samenleving, dan kunnen we die maatregelen gewoon allemaal uitvoeren en ook al die nieuwe taken. Ook de fractie van L3B keert zich nooit af van hulpbehoevenden of iemand in nood, maar laat zich om die reden ook niet langer chanteren of manipuleren door Den Haag. Wij willen uitgewerkt hebben welke taken niet urgent of noodzakelijk zijn en welke taken dat wel zijn, waarvan we de rekening direct kunnen doorsturen naar Den Haag. Daarbij is de schreeuw om meer lokale sturingsmogelijkheden net zo groot. Denk bijvoorbeeld aan het kunnen doorvoeren van een inkomenstoets bij huishoudelijke hulp. We willen het dolgraag, maar de wetgever heeft het ons nog niet mogelijk gemaakt. L3B realiseert zich dat de tekst hard of stellig is, maar vindt ook echt, dat we een harde grens moeten uitspreken, want dit moet anders. Wij willen betaald krijgen voor de uitstekende kwaliteit, die wij als loyale en betrouwbare partner in opdracht van het rijk leveren zonder dat we de prijs in onze samenleving neerleggen door het moeten sluiten van voorzieningen of het verhogen van lokale lasten. Ik hoop, dat de gehele raad zich achter die strijd wil scharen, want zonder geld, geen Zwitsers. Over de moties en amendementen, die wij mede indienen, zullen de collega's in hun eerste termijn een uitstekende toelichting geven. Ten aanzien van de CDA motie uitwerken voorstel inzet kapitaaldeckingsreserve zou ik toch nog graag enkele opmerkingen willen maken. L3B wil een houdbaar financieel beleid, ook op de lange termijn. Dekking van structurele lasten door het inzetten van reserves is niet echt in lijn met die financiële visie. Maar wij staan open voor een incidentele tijdelijke uitzondering op de regel en zullen dan ook voor de motie stemmen. De uitkomsten van het onderzoek, waar de motie om vraagt, worden wel door ons zeer kritisch beoordeeld en de steun voor de motie moet niet gezien worden dat wij a priori akkoord gaan met het vormen van kapitaallastenreserves. Die discussie volgt later. Resteren in de eerste termijn nog 2 amendementen, die ik in één keer zal behandelen. De fractie van L3B heeft een ander proces voor ogen dan in de amendementen naar voren komt. Dat proces heb ik uitvoerig besproken tijdens de commissie en komt er kort samenvattend op neer, dat wij het uitgangspunt van grof naar fijn werken blijven voortzetten. Het is noodzakelijk omdat door buiten onze directe beïnvloedingssfeer liggende factoren nu geen zekerheid verkregen kan worden. Het vertrekpunt moet dus steeds herijkt worden als nieuwe informatie voor handen is. Op dit moment hebben wij een fors structureel tekort. Dat het goed komt, zijn nog slechts aannames en er is dus nog geen zekerheid of verstrekte middelen mogen dienen als structurele dekking. Medio september zal de financiële positie van Lansingerland op dat vlak nog meer duidelijkheid hebben en dat maakt het ook inzichtelijk in welke mate er uiteindelijk structureel bezuinigd dient te worden of misschien wel helemaal niet, dat hangt echt af van hoe het allemaal ingekleurd gaat worden. Dus conform afspraak kunnen we vanaf dat moment een integrale afweging maken. Maatregelen nu geheel of gedeeltelijk buiten haakjes plaatsen, geeft niet de benodigde richting aan het college. Daarbij hanteren wij better safe than sorry. Daarom stemmen wij tegen beide amendementen. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Er zijn veel onzekerheden die zorgen voor de noodzakelijke verfijning naar de begroting toe. Vanavond gaan we een kader meegeven aan het college, maar ook een kader meegeven dat onderhevig gaat zijn aan verandering en alle informatie die nog komt. Maar de VVD voelt sterk voor een proces waarbij deze kadernota, die vanavond voor ligt, steeds verrijkt en mogelijk herijkt moet worden op weg naar een sluitende begroting. Toch zien wij aanleiding om enkele accenten aan te brengen. Ik heb zojuist de motie 'buiten spelen' ingediend, want ombuigingen doen pijn. Ik hoop, zoals velen van ons vanavond, dat we de komende maanden, voorafgaand aan de begroting, nog goed nieuws krijgen. Dat bepaalde middelen wellicht toch structureel opgenomen mogen worden als er toch extra uitkeringen vanuit het rijk gaan komen. Maar hoe het ook zij, onze inwoners moeten gewoon kunnen voetballen op dat grasveldje in hun woonwijk. Daar staan we voor en daar dient deze motie toe. Ik zal nu ingaan op de voorstellen van de andere partijen. L3B heeft een motie ingediend 'geen geld, geen Zwitsers'. Ik denk dat niemand van ons in deze raad zich verkiesbaar heeft gesteld voor de gemeenteraad om vervolgens in je eigen gemeente telkens om zoek te moeten gaan naar ambities of beleid, die je kan ombuigen om landelijk beleid te gaan financieren. Lansingerland was en is in de kern een financieel zeer gezonde gemeente. Maar om dat vast te kunnen houden is het cruciaal dat landelijk beleid landelijk gedekt gaat worden. Daarom steunen wij volledig de oproep van L3B om het college daarin een behoorlijke duw de goede richting in te geven. Ik noemde 2 weken geleden al, tijdens de behandeling van de kadernota: Lansingerland staat onder druk. Als we onder druk staan in de regio of naar het rijk toe, dan heeft het college onze volle steun om tegendruk te geven. Het CDA heeft een amendement parkeerkaart ingediend. Ik denk dat niemand voor paarse krokodillen is. Als de medische keuring een formele eis is en iemand is overduidelijk gebonden aan bijvoorbeeld een rolstoel, dan moeten we het niet moeilijker maken dan nodig. Want ook onder mensen met een fysieke beperking kan een laag

inkomen aan de orde zijn. Voor zo'n persoon is € 90 dan een hoog bedrag. De VVD steunt daarom dit voorstel van het CDA. Over de openingstijden, ik weet niet of u het allemaal kent, maar op spelt.nl, uw vaste prik voor betrouwbaar nieuws, wordt regelmatig de draak gestoken met het reilen en zeilen van onze samenleving. Zo ook politiek, met de inmiddels befaamde Partij tegen de Burger. Zij riepen een aantal jaar geleden al: wij openen het gemeentehuis nog enkel tussen 09.00 uur en 9.45 uur op donderdagochtend, zo maken we het de normaal werkende inwoners onmogelijk om een paspoort aan te vragen. Gelukkig, zo bont maakt het college en deze raad het niet, maar toch lijkt het ons een uitstekend voorstel om een deel van de openingstijden te verschuiven naar de avonden, zodat ook werkenden terecht kunnen voor het aanvragen van een paspoort, het aangeven van een geboorte of andere zaken, waarvoor ze in het gemeentehuis moeten zijn. Dan de kapitaallastenreserve. De VVD hecht, zo kent u ons al jaren, aan solide en houdbaar financieel beleid. Wij benadrukken dan ook, dat kapitaallasten structurele lasten zijn en in principe met structurele inkomsten gedekt moeten worden. Een reserve kapitaallasten kan echter tijdelijk de voorkeur genieten boven het doorvoeren van structurele ombuigingen. Ik haalde net al aan hoe we daar naar kijken. Het uitgangspunt is dus, dat er sprake is van een overbrugging naar andere structureel dekkende begrotingsdekkingen. Dus bij de begroting verwachten wij van het college stelregels om hieraan invulling te geven. Die oproep steunen we daarom in de motie kapitaallastenreserve. Het amendement om Horti Science anders in te richten naar de begroting toe, steunt de VVD, want meerdere wegen leiden naar Rome, maar de VVD heeft wel een sterke voorkeur voor eerst een plan en dan de middelen. De investeringen in Horti Science kunnen we pas echt beoordelen met een plan en naar die bespreking kijken we positief uit. Daarnaast heeft de raadscommissie algemeen bestuur vorige week uitgebreid gesproken over het afwegingskader besteding Eneco-middelen en tot de conclusie gekomen, dat het cruciaal is dat de raad dit vast stelt alvorens we over gaan tot besteding van middelen. Dus totdat deze door de raad is vast gesteld, wil de VVD geen voorschot nemen op verdere besteding van de Eneco-middelen, daarom steunen we het amendement van de CU. Ik noemde u zojuist, aan het begin van mijn termijn, dat er veel onzekerheden zijn, die zorgen voor de noodzakelijke verfijning naar de begroting toe. Het moment nu niet benutten om richting te geven en de visie van deze raad aan het college mee te geven voor het toewerken naar een passende begroting, lijkt de VVD zonde. Dat is niet het proces, dat we de afgelopen maanden zorgvuldig met elkaar hebben gevoerd en het proces, naar wij hopen, de komende maanden door te zetten naar de begroting toe. Juist vorig jaar waren er veel partijen, waaronder de VVD, die de begrotingsbehandeling lastig vonden, omdat wij een echt financieel kader misten. Daarom zullen we het amendement van de PvdA, om een deel van de kadernota niet vast te stellen, niet steunen. Ten aanzien van het amendement van D66 om initiatieven vanuit de samenleving te blijven steunen, geldt eigenlijk hetzelfde, want de dekking ontbreekt. In de lijn om tot een sluitende begroting te komen, is niet alleen een sluitende begroting nodig, maar ook een sluitende kaderbrief, waarin wij duidelijk tegen het college zeggen: als dit de situatie is, als er geen goed nieuws komt, als dit de situatie blijft, dan zijn dit de keuzes waar deze raad voor staat en dan zijn dit de keuzes waar de Lansingerlandse VVD voor staat. Onzekerheid blijft en daarom gaan we van grof naar fijn. Een proces de komende maanden. De VVD heeft vertrouwen in het college om dit goed ingezette proces zo door te trekken. Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: Ik zou nog graag even een toelichting willen geven op het door ons ingediende amendement en de beide moties. Allereerst de motie kapitaaldeckingsreserve. Wij denken dat het heel goed is, als je kijkt naar de toekomst, dan is het een grote bron van zorg voor onze fractie, als je ziet dat ondanks het nemen van vrij stevige maatregelen in dit jaar toch de jaarschijven 2024 en 2025 diep, diep in het rood staan structureel. Wij denken dan ook, dat het goed is om alvast te anticiperen op mogelijke maatregelen, die je kan nemen, om dat te voorkomen voordat je straks nog drastischere maatregelen moet nemen, die ontzettend veel pijn gaan doen, want het laaghangend fruit hebben we nu wel geplukt met de maatregelen, die nu in deze kaderbrief staan. Daarbij komt, dat Lansingerland een vrij unieke gemeente is geworden. Een gemeente namelijk met een enorme reserve en tegelijkertijd structurele tekorten. We hebben het ook weleens andersom gehad, maar nu is dit de situatie. En die combinatie maakt eigenlijk dat wij denken dat het inzetten van een kapitaaldeckingsreserve voor unieke investeringen, eenmalige investeringen om het voorzieningenniveau mee te laten groeien met onze inwoners, om die wellicht uit zo'n kapitaaldeckingsreserve te financieren en daarvoor de mogelijkheden te onderzoeken. Dus wij zouden onszelf die mogelijkheid niet willen ontzeggen, dus vandaar de motie. Dan de motie over het gemeentehuis. Bezuinigen is nooit leuk en doet altijd pijn en toch is het dan de taak om te kijken of het op zo'n manier kan, dat we het zo slim mogelijk doen. Als je gaat kijken naar minder openingstijden van het gemeentehuis, op zich een billijke maatregel nu mensen dat op een andere manier gaan doen of vaker documenten thuis laten bezorgen, denken we: je moet wel rekening houden met de hele samenleving. Het is nu eenmaal zo, dat een deel van onze samenleving overdag werkt en niet altijd thuis werkt en niet altijd overdag even naar het gemeentehuis kan gaan. Dan is een dagdeel in het weekend of een avondopenstelling gewoon noodzakelijk om basisdienstverlening aan onze inwoners te blijven leveren. Dus vandaar die motie. Dan de kosten medische keuring gehandicaptenparkeerkaart. Ja, als je gaat besparen moet je toch de meest kwetsbaren in onze samenleving ontzien. Mensen, die al een beperking hebben en ook nog een laag inkomen, voor dat soort mensen is € 90 wellicht onoverkomelijk. Dan zou je misschien denken: laat ik dan maar geen

gehandicaptenparkeerkaart aanvragen, laat ik maar niet dat autootje nemen. Wat het gevolg dan is: verdere vereenzaming en uiteindelijk heel veel sociale ellende voor deze mensen. Dat is niet wat het CDA voor zijn rekening wil nemen en de andere indieners ook niet. Vandaar dat amendement. Dan ga ik naar de voorstellen van de andere fracties. Allereerst wil ik beginnen met het voorstel van de PvdA, want dat is het meest verstrekkend van allemaal. Kijk, de heer Machielse zei net ook al: de onzekerheid blijft. Dat is toch een kwestie van dit jaar extra, maar het is altijd zo dat er constant onzekerheden zijn bij een begroting en dat je met die onzekerheden te dealen hebt. Onze taak is te besluiten met de kennis, die we hebben. Op dit moment is de kennis dat we gewoon niet weten of we die eenmalige middelen van de jeugdzorg structureel of incidenteel zijn. Dat weten we niet. We weten nu gelukkig wel hoeveel geld het is. We weten ook helemaal niet of het in 2023/24/25 nog een keer komt of dat het een eenmalige bijdrage was en daarna niet meer. We weten ook echt niet of vanuit de kabinetsformatie ineens heel veel geld meer naar de gemeente gaat, want er zijn genoeg andere claims, die bij de kabinetsformatie om geld vragen en iedereen weet dat geld één kenmerk heeft, namelijk dat het niet oneindig is, dus er zullen keuzes moeten worden gemaakt. En ja, met de kennis van nu moeten we toch de moed opbrengen om de maatregelen te nemen, die nodig zijn om te komen tot een sluitende begroting. In eerste instantie is het aan het college om de richtingen mee te geven: joh, ga deze voorstellen uitwerken, zodat ze straks als we dat bij de begroting vast stellen ook uitgevoerd kunnen worden. Want als je het nu uitstelt en het college de opdracht geeft: ga nadenken in november. Dan kan het college dat niet meer uitvoeren, dan heb je dat gewoon niet meer voor elkaar in 2022, want het is dan nog ongeveer 1 maand. We weten allemaal hoe lang besluitvormende processen in een gemeente duren. Als je in november vast stelt, dat je vanaf 1 januari ineens geen geld meer gaat uitgeven of arbeidscontracten moet ontmantelen of wat dan ook, dan is dat niet meer reëel. Dus wij denken toch dat dit de juiste richting is. Eigenlijk een beetje een soortgelijke reactie naar de fractie van D66. Wij moeten nu in deze kaderbrief het college het kader meegeven om een sluitende begroting mee te geven. En ja, we hebben nog een saldo van € 10.000 in 2022, als ik het goed gezien heb. En u stelt voor om € 60.000 te schrappen, ja, dan hebben we gewoon dat sluitende beeld niet meer. Het CDA heeft zich voorgenomen om voorstellen, die eigenlijk ongedekt zijn niet te steunen, omdat wij dat sluitende plaatje op dit moment belangrijk vinden, althans, dat sluitende plaatje gaan we belangrijk blijven vinden, dus niet op dit moment, maar dat ligt ook aan de kennis, die later nog anders kan worden, maar dat is het kenmerk van het begrotingsproces waarin we zitten. Dus dit voorstel, hoe sympathiek ook, zullen we op dit moment niet steunen. Dan ga ik naar het amendement van Horti Science. Laat ik als eerste zeggen: Horti Science gaat echt, bij de brieven die wij lezen en de dingen die erin staan, ons hart sneller van kloppen. We denken echt dat dit een unieke kans is naar de toekomst toe. Tegelijkertijd voelen wij mee met de fracties, die dit amendement indienen en die zeggen: ja maar, ho eens even, niet vanuit de Eneco-gelden op dit moment, want we hebben nog een afwegingskader vast te stellen. Zeker, zijn we het mee eens. We willen het eigenlijk ook wel met een uitgewerkt plan zien voordat we zomaar 3 keer € 1,2mln neerleggen. Daar zijn we het ook mee eens, om dat goede plan te krijgen. We hebben er alle vertrouwen in, dat dat goede plan er komt. Als ik de wethouder hoor en het vuur in zijn ogen zie waarmee hij spreekt over Horti Science, dan weet ik zeker dat we later applaudiserend of achter onze laptop zittend of in de raadszaal zitten als we een plan definitief vast stellen. Dan ga ik naar de moties. De VVD motie over het spelen in de buitenruimte dienen wij mede in. Een prachtige motie, wij denken echt dat het goed is om te kijken: als je gaat bezuinigen doe het zo dat je probeert te behouden wat waardevol is. Het spelen van kinderen in de lokale speeltuintjes in de wijken, dat is natuurlijk heel erg belangrijk. Dan als laatste de motie van L3B: geen geld, geen Zwitsers. De heer Van Doorn gaf het prachtig beeldend aan met een bakker. U weet, dat spreekt bij ons in de fractie aan. Ik zag de heer Ammerlaan knikken, toen u zei: als iemand broden komt halen. Dat werkt zo niet. Eigenlijk zijn we het wel met u eens, hoe u dat zo beeldend brengt, wie kan daar nou op tegen zijn? Helemaal niemand. Het rijk moet gewoon over de brug komen. Toch heb ik bij het eerste dictum, we gaan bepaalde taken gewoon niet uitvoeren, daar krijg ik toch ook een beeld van: er zijn overheden die ruzie met elkaar maken over geld, de gemeentelijke overheid en de rijksoverheid, en daar tussenin zitten de inwoners en die zijn kwetsbaar, die zijn afhankelijk van de overheden, dat ze dat toch op één of andere manier met elkaar doen. Dat is waar wij buikpijn van krijgen. Dus met dictums 2 en 3 zijn we het 100% eens, maar bij 1 zou ik toch echt wel het voorbehoud willen maken, dat kwetsbare mensen, dingen die belangrijk zijn of ook waardevol zijn, daar niet de dupe van worden. Ik hoor graag nog even van het college hoe ze daar tegenaan kijken. Hoe voorkom je dat nou? Eventueel ook nog een debat in de tweede termijn met de heer Van Doorn, want dat is voor ons echt wel een heel belangrijk onderwerp. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Om te beginnen wil ik onze wethouder de heer Van den Beukel feliciteren met zijn verjaardag, als ik het goed heb. Klopt dat? Gefeliciteerd. Wethouder Van den Beukel: Als we na twaalf uur door gaan, dan is dat het geval. Mevrouw Van Olst: Dan staat het hier niet goed. Ik zal mijn termijn starten. Zoals ik al in de commissievergadering aangaf, zijn wij niet enthousiast over deze kadernota. Volgens ons wordt er te vroeg over bezuinigingen gesproken en kunnen we de kadernota nu niet volledig vast stellen. De vraag is namelijk: in hoeverre zijn kaders kaders waard als de onzekerheid groter is dan het kader? Dat vermoeden hadden wij al en nu is het voor 2022 vrijwel zeker. De begroting is door de bijdrage vanuit het rijk en de meicirculaire sluitend. Voor 2023 en verder is het nog

onduidelijk. Wij stellen voor om te wachten met het bepalen van de kaders tot het stof is neergedwarfeld, want dan hoeven we misschien niet te bezuinigen. Dan hoeven we geen onrust te veroorzaken. Dan krijgt het college alsnog de mogelijkheid om de motie MIP tot volledige uitvoer te brengen. Want, en daarmee refereer ik naar een raadsvergadering van kort geleden: het is toch niet de bedoeling, dat wij weer een motie MIP indienen? Een vraag aan de wethouder. Ik hoorde zojuist in het amendement van het CDA, dat er een datum volgt. Wij verwachten eigenlijk, dat u zelf met een datum komt voor de realistische kadernota, waar u dus over spreekt in de laatste brief van september, zodat er aan de afspraken kan worden voldaan uit de motie en zodat wij als raad ons een goed beeld kunnen vormen van wat de mogelijkheden zijn. Kunt u hierop een toezegging doen? Daarnaast missen wij aansluiting bij de motie begroting in keuzes inzichtelijk op 2 A4tjes. Is dit wat we nu hebben in de kadernota de invulling van deze motie? Ik zoek daar echt een beetje naar. Ik vind het verwarrend. Wij hadden hier een ander beeld van. Of is het vertraagd en komt het ook later? Dat kan natuurlijk ook, bij de begroting bijvoorbeeld. Het is echt niet mijn bedoeling om iemand te kwetsen, maar ik vind het momenteel moeilijk om me goed voor te bereiden op het raadswerk. Er zijn veel officiële documenten uit de P&C cyclus en dan komen er dus best vaak brieven een dag voordat de vergadering is. Er worden dan zaken opgevoerd als Horti Science, waarover nog geen beeldvorming is geweest, maar of we er wel even over willen besluiten. Zo ook in de zomerrapportage, waarin ineens 4 raadsvoorstellen staan. Kortom, verwarrend en lastig. Wij vragen ons af of deze verwarring herkend wordt. En belangrijker nog: wordt er ook iets mee gedaan? Dan de amendementen en moties. Wij zijn aangesloten bij het amendement van de PvdA, waar ik mevrouw Verhoef en haar fractie voor wil bedanken. Wat ons betreft is de discussie, die wij vandaag moeten voeren vanwege bezuinigingen nog volstrekt overbodig. Daarnaast biedt het onnodige onrust en zorgt het voor dubbel werk. De kadernota staat echter nu op het programma. Wij vinden het daarom echt een heel goed idee om daarom de nota geamendeerd vast te stellen volgens dit amendement en daarbij dus de voorgestelde ombuigingen in hoofdstuk 4 niet vast te stellen, maar als denkrichting mee te geven aan het college. Dit is eigenlijk wel wat ik mijn 3 voorgangers hoor zeggen. Ik denk dat jullie hier ook best wel voor zijn. Ik hoop dat jullie nog van gedachten veranderen. Dan de motie van L3B: geen geld, geen Zwiters. Wij begrijpen dit standpunt natuurlijk volledig, maar om het op deze manier uit te vechten, dat lijkt ons niet juist. Het lijkt erop, dat het over de rug van de burger gaat, maar dan zeg ik het misschien gechargeerd, en dat lijkt ons niet de oplossing. Zulke belangrijke zaken als de omgevingswet, verduurzamen en de wet inburgering zijn hier te belangrijk voor. Wij snappen het principe, maar wij vinden dat we onze burgers hiermee tekort doen, want wij zijn immers ook overheid, de heer Ruitenbergh zei het ook. Ja, ik denk dat je zo een wig drijft tussen de rijksoverheid en de lokale overheid en daar zijn we niet voor. Misschien kunnen we weleens nadenken als raad over hoe je een positief geluid kan laten horen, bijvoorbeeld een groot congres organiseren in Lansingerland, waarbij we onze gemeente op de kaart zetten en dit aan de orde stellen samen met andere gemeenten. Dan het amendement van de CU over Horti Science schrappen. Daar ben ik het mee eens, want we zijn er nog niet goed over geïnformeerd. Met de openingstijden van het CDA kunnen wij zeker instemmen. Goed idee. Met D66, dat is eigenlijk een wisseling van het geld, dus niet echt een ombuiging, maar een andere invulling. Daar kunnen wij mee instemmen. Het CDA, de motie kapitaallastenreserve, dat vinden wij een super goed idee. Het is echt een mooie aanvulling op onze motie, waar ik straks nog graag wat over hoor. Als dit zou kunnen, dan zou dat een positieve wending geven. Het buiten spelen, de motie van de VVD, daar zijn we het mee eens. Eigenlijk willen wij natuurlijk helemaal nergens op bezuinigen, ook niet op groen. Maar als we moeten kiezen binnen groen, dan is dit natuurlijk wel heel belangrijk, dat we goed kunnen buiten spelen. De parkeerkaart, daar willen we ook niet op bezuinigen. Ik begrijp uit de strekking van het verhaal, dat het vooral gaat om mensen, die het niet goed kunnen betalen, maar ik vraag me wel af over hoeveel mensen we het dan hebben en wat het kost als dit allemaal ambtelijk getoetst moet worden. Zou het dan niet duurder worden per saldo met de personeelskosten erbij? Volgens mij heb ik zo alle moties en amendementen, dus dank u wel.

De heer Markus, CU: Als CU hebben wij tijdens de behandeling van de kadernota in de commissie al aangegeven, dat wij in kunnen stemmen met bijna alle kaders uit de kaderbrief. We snappen de aanpak van grof naar fijn en zien in, dat de nu voorliggende kaders voldoende houvast bieden voor het college om vanuit de systematiek van grof naar fijn de begroting te kunnen uitwerken. Een paar punten van zorg hadden wij wel. Allereerst over de zekerheid van de kaders in relatie met de rijksbijdrage voor jeugdhulp. Sinds de behandeling in de commissie weten we wat het bedrag is, maar er is nog steeds geen duidelijkheid of dit als structureel dekkingsmiddel ingezet mag worden. De zekerheid dat de begroting van 2022 sluitend is, wat mevrouw Van Olst zei, is er dus nog helemaal niet. Vanuit dit perspectief en in de wetenschap dat het college heeft toegezegd ons in het traject van de verdere uitwerking richting de begroting op de hoogte te houden, maakt dat wij in kunnen stemmen met de aanpak in de kaderbrief. Als deze ombuigingen nodig blijken te zijn, gaan we dat ook zeker horen de komende maanden. Wij denken dat de kadernota, die voor ligt, voldoende kaders biedt voor alle situaties. Mochten er toch geen structurele gelden komen, dan biedt de kadernota voldoende kader om de ombuigingen in te zetten. Komen de structurele gelden er wel, dan biedt de kadernota ook voldoende kaders en zijn de ombuigingen wellicht niet meer nodig. Volledige denkrichtingen, zou ik zeggen. Er wordt dus tot die tijd helemaal niets weg bezuinigd of lasten verzwaaard, dat gaan we echt pas besluiten bij de begroting.

Onrust en zorgen zijn dan ook helemaal nog niet nodig. Vanuit dit perspectief, mag duidelijk zijn, stemmen wij ook tegen het amendement van de PvdA. Een ander punt van zorg is Horti Science, vandaar het amendement. Het doorlopen proces om tot een dekking te komen vinden wij echt niet goed. Met dit kader kunnen wij dan ook niet instemmen. Voorstellen voor reserves moeten onderbouwd aan de raad worden voorgelegd, zodat we afgewogen besluiten kunnen nemen. Ook de koppeling met de Eneco-gelden is te prematuur en niet goed, aangezien we dit afwegingskader nog moeten vast stellen. Vandaar dit amendement. Dat is niet omdat we niet geloven in Horti Science, daar geloven we echt wel in. Dat tuinbouw belangrijk is voor onze gemeente, is glashelder, maar neem de raad dan wel goed en zorgvuldig mee in dit proces. Nu leidt deze discussie over de wijze, waarop het voorstel komt, tot een voorstel voor reservering alleen maar van de zo mooie en belangrijke inhoud en dat is jammer. Kortom, met dit amendement roepen wij het college op om die fout te herstellen en voor de begroting of tijdens de begroting te komen met een goede onderbouwing en een goed voorstel, zodat we tot een afgewogen besluit kunnen komen. Tot die tijd kunnen we dan ook niet instemmen met de reserve en zien we het bedrag ook niet meer dan richtinggevend. Tot zover onze gedachte wat betreft de kadernota. Dan nog een reactie op verschillende moties en amendementen, even in volgorde van partijen. Geen Zwitsers, geen geld. De gedachte, de heer Van Doorn omschreef dat terecht, dat het rijk ons opzadelt met van alles en nog wat zonder met geld over de brug te komen, herkennen wij. Dat je je hierin soms hard wilt opstellen, omdat je zonder geld dingen niet wil uitvoeren, kunnen we ook nog wel begrijpen. Maar de genoemde terreinen, die de heer Van Doorn noemt, maken het wel lastig. De omgevingswet, daarvan zou je nog kunnen zeggen: daar kunnen we ons enigszins in vinden. Maar ook daarvoor geldt: het mag toch niet zo zijn, dat burgers er de dupe van worden als wij zaken niet meer uitvoeren? Maar als het gaat om de energietransitie en de wet Inburgering, dan kunnen we ons daar eigenlijk veel minder in vinden. Op deze vlakken heb je als gemeente ook een eigen verantwoording. De energietransitie is iets wat wij als CU belangrijk vinden, met of zonder geld van de rijksoverheid willen we daar ook zeker investeren. Als de motie oproept dit niet meer te doen, dan gaat ons dat te ver. De nieuwe wet inburgering zien we echt als een verbetering van de huidige gang van zaken en de huidige werkwijze. Het zou toch zonde zijn, als we dat niet meer inzetten voor de inwoners, die daarmee te maken hebben. Dus het eerste dictum, dat hoorde ik mijn 2 voorgangers ook al zeggen, is een lastige en gaat ons zeker te ver. Nogmaals, niet omdat wij de bedoeling achter de motie niet begrijpen, maar zeker wel als we bepaalde zaken niet meer gaan uitvoeren als we geen financiering meer krijgen. Wellicht zien wij het verkeerd, horen wij het verkeerd, ik hoor graag van L3B, van de heer Van Doorn, hoe hij hier tegenaan kijkt. Dan de motie buiten spelen van de VVD, ja, die hebben wij van harte ondersteund. Het moge duidelijk zijn: buiten spelen is ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Nu is het gras, dat misschien op kniehoogte staat, een uitdaging bij voetballen, maar het zou mooi zijn als het veldje netjes wordt onderhouden, zodat buitenspelen nog goed kan. De motie parkeerkaart, die hebben we mede ingediend. Nogmaals, het is prima onderbouwd, gaan we verder niet toelichten. Dat geldt ook voor de motie openingstijden, die hebben we ook van harte mede ingediend. Toch handig als werkenden ook gewoon naar het gemeentehuis kunnen om de aangifte te doen of om spullen op te komen halen. De motie kapitaalslasten. We hebben in de commissie aangegeven, dat wij echt wel zorgen hebben over die grote tekorten in 2024/25. Wij vinden dat we daar echt nu al naar moeten kijken in hoeverre we daar iets aan kunnen doen. De denkriching, die in de motie staat, kunnen wij van harte ondersteunen, vandaar dat we deze motie ook mede hebben ingediend. Dan het amendement van D66. Gezien de bijdrage over het amendement van de PvdA zullen wij dit amendement ook niet steunen. We zien graag de verdere uitwerking van de kaders richting de begroting. Daar iets uit halen lijkt ons geen goed idee. Daarnaast, met elkaar besproken in de commissie, dat we over duurzaamheid met elkaar nog komen te spreken als het gaat over de uitvoeringsagenda. Dan zullen wij zeker kritisch kijken naar de kaders die dan gesteld worden. Tenslotte, we hebben met elkaar toch wel afgesproken dat als je ergens een draadje uit trekt, dat je er ook wel een nieuw draadje in moet stoppen. Kom dan ook met een dekkingsvoorstel als je er toch wel wat geld uit haalt. Dan nog even kort over het amendement van de PvdA. Er staat natuurlijk nog een derde dictum bij, om bepaalde reserves met terugwerkende kracht te dekken vanuit Eneco-gelden. Gezien de bijdrage over Horti Science mag duidelijk zijn, dat we dit deel ook niet kunnen steunen, want we hebben nog geen besluit genomen over het afwegingskader. Laten we dat eerst doen en dan met elkaar komen we te spreken over waar we de Eneco-gelden aan willen besteden. Dat was het voor nu.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik zal in mijn bijdrage de verschillende moties en amendementen langs lopen, die zijn ingediend. We hebben de vorige keer uitvoerig gesproken over de kadernota en dat het zo'n bijzondere nota is, een tijd van onzekerheid en vooral gericht op bezuinigingen. Ook daarin hebben we onze taken te doen. We hebben het gehad over de financiën op orde hebben. We hebben daar samen met de VVD nog een voorstel voor ingediend in de vorige raad, die het helaas op het laatste moment niet gehaald heeft. Het was eigenlijk ook maar een lapje voor het bloeden, maar we zagen er toch wel heil in. We hebben daar op dit moment geen voorstellen voor. We vinden wel, dat we dit verder moeten beoordelen bij de begroting natuurlijk, hoe het met onze financiën gaat, vooral met de OZB. We hebben het de vorige keer gehad over duurzaamheid. We vinden dat dit een plek verdient in Lansingerland, maar het college ziet toch voor zich, dat er een bezuiniging moet gebeuren. Wij zien de energietransitie echt als een sociaal maatschappelijke opgave en ik zal u ook vertellen dat de bezuinigingen die worden

gedaan niet haalbaar zijn of niet houdbaar zijn. Wij hebben uiteraard overwogen om hier een amendement voor in te dienen, maar we weten natuurlijk ook, dat het op een bepaalde manier ligt, dat het ook geen heil heeft. We hebben met onszelf afgesproken, dat we in de uitvoeringsagenda duurzaamheid gewoon goed gaan kijken wat daar terug komt. We kunnen dan ook inhoudelijk met elkaar bespreken wat we missen en misschien bijsturen richting de begroting. We hebben ook gezegd, dat we sterker uit de coronacrisis willen komen. We zagen daar eigenlijk weinig van terug in de kadernota. We hebben nagedacht met elkaar over het toekomstperspectief. We hebben het gehad over duurzaamheid, milieu, vervoer en eigenlijk is er daarvan maar één in de kadernota terecht gekomen en bovendien summier uitgewerkt. Daarom dienen wij samen met de CU het amendement in voor Horti Science. Het gaat ons erom, dat het voorstel inhoudelijk best oké kan zijn, maar dat we echt wel nadere onderbouwing behoeven, die we mee kunnen nemen richting de begroting. Een collega van de CU heeft het verder al toegelicht. Ons logo staat erop. We hebben ook onze bijdrage geleverd om een sociaal Lansingerland te zijn en te blijven. De kadernota heeft veel bezuinigingen op het gebied van het sociaal domein en als je daar over nadenkt is het eigenlijk wel bijzonder in een domein waar het steeds complexer wordt. We zijn daarin zeker niet de enige gemeente en we hopen dan ook, dat het rijk over de brug komt met de middelen om dit tekort te dichten en we de discussie over bezuinigingen met elkaar niet meer hoeven te voeren bij de begroting. Het zou mooi zijn, maar het is tijdelijk een soelaas voor de onderliggende structurele problematiek. Maar één ervan lichten we er uit, dat hebben we samen met het CDA ingediend, dat is de bezuiniging op de gehandicaptenkaart. We vinden dat we daar echt de plank mis slaan en daarom dienen we die ook samen in met het CDA. Deze is als voorgelezen en ingediend, dus daar hoeven we verder geen toelichting op te geven. We hebben het in onze bijdrage ook gehad, dat we willen naar een heldere dienstverlening, communicatie en participatie. We vinden dat we op het vlak van burgerparticipatie, of eigenlijk ook overheidsparticipatie, nu niet moeten stoppen om te investeren hierin, omdat het blijkbaar goed lijkt te gaan. We moeten ons door ontwikkelen en dat betekent ook investeren. We werken nu eindelijk aan de nieuwe visie burgerparticipatie, we hadden al veel hogere verwachtingen van het college om daar iets meer aan te gaan werken, maar we vinden ook, dat er budget moet zijn voor uitvoering van die visie. We kennen de slogan: in visies kan je niet wonen. Het gaat er ook uiteindelijk om wat je ermee gaat doen. We missen er gewoon middelen voor in deze kadernota en daarom ook dit amendement ervoor. We zoeken, we dragen in het amendement op om het college te laten kijken naar aanvullende middelen hiervoor. Er wordt aangegeven: er is geen geld voor. Maar ik weet zeker dat zowel de motie van L3B als de motie van de VVD, die ook allebei heel sympathiek zijn ook geld gaan kosten. Wij hebben dat gewoon even transparant gemaakt. We hebben het ook gehad over goede dienstverlening en daarom dienen we samen het amendement in over de openingstijden. Eigenlijk had ik het idee, dat ik een toezegging had gehoord in de commissie van de wethouder over die openingstijden, maar nu zag ik toch de motie van het CDA. Ik denk dat het een duwtje in de richting kan zijn voor de wethouder om hiermee aan de slag te gaan. Dan heb ik nog een paar reacties op moties, die zijn ingediend. L3B, geen geld, geen Zwitsers: we snappen absoluut de zorgen van L3B en het onmachtige gevoel dat ik proef in de bijdrage van de heer Van Doorn. Hoe je dit het beste kan aanpakken, daar verschillen wij van mening in. We denken dat het niet helpt om als gemeente eigenstandig hierin op te trekken, omdat we ook weten dat er op landelijk niveau onderhandelingen gaande zijn. Bovendien roept deze motie op om allerlei zaken te onderzoeken en daar zien we zeker geen heil in. Dat kost de gemeente ook weer veel tijd en geld en het solistisch oppakken zien wij niet als een goede aanpak. Bovendien heeft de gemeente natuurlijk zelf ook verantwoordelijkheid om bepaalde zaken verder uit te werken. De Zwitsers, dat waren de huurlingen, die werden ingehuurd door de Fransen om hen te steunen in de oorlog. Die Zwitsers liepen eigenlijk steeds maar weg en ze waren onwijs onbetrouwbaar. Ze kwamen alleen maar voor geld opdraven. Dus die Zwitsers willen wij eigenlijk helemaal niet hebben, want dat eigenlijk heel onbetrouwbare metgezellen. Dan nog de reactie m.b.t. de PvdA en WIJ: die steunen wij niet. We snappen dat het college de behandeling van de kadernota wil laten doorgaan ondanks alle onzekerheden. We hebben ook dat dilemma gevoeld, maar we vinden het toch goed dat er nu al keuzes worden gemaakt en de kaders worden gesteld. Bovendien vinden definitieve keuzes plaats bij de begroting. Dan ben ik er bijna. Spelen in de buitenruimte van de VVD: we vinden dit een super sympathieke motie. Ik neem aan, dat de wethouder dit misschien ook wel kan toezeggen, want ik heb het idee, dat we dit misschien ook al doen. Als er toch over geld moet worden gepraat, ben ik ook wel benieuwd of dit nog een financiële consequentie heeft. Ik vind het wel belangrijk, dat we dat inzichtelijk maken, maar aandacht hiervoor kan zeker geen kwaad. De reactie op het CDA, daar hebben ook al veel mensen iets over gezegd. Ik vind het nog wel lastig om helemaal te overzien welke consequenties dit heeft, dus ik wil ook even de bijdrage van de wethouder afwachten om ons van advies te voorzien hierin. Dan ben ik bij het einde. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Het zal u waarschijnlijk opgevallen zijn: voor de eerste keer sinds GL in de raad zit, hebben wij bij een bespreking over een kadernota of een begroting geen enkele motie of amendement ingediend. Wij hebben dat bewust gedaan. Wij sluiten ons voor een groot gedeelte aan bij de woorden van mevrouw Van Olst: deze kadernota zit zo vol onduidelijkheden, zoveel mitsen en maren, omdat er nog informatie vanuit de overheid moet komen, doordat provincies zich nog moeten beraden, heel veel zaken zijn nog helemaal niet uitgekristalliseerd. Daarom hadden we gedacht: alles wat we

vandaag in een motie of een amendement zetten, kan morgen achterhaald zijn. Dat leek ons niet nuttig. Nu heeft het college in de brief aangegeven, dat men het belangrijk vindt om het toch vast te stellen, omdat het namelijk een denkrichting geeft voor de begroting en omdat men vorig jaar heeft geroepen, toen er geen kadernota was, dat men moeite had om een begroting te maken. Wij hebben voor onszelf geoordeeld, dat er verleden jaar helemaal niet zoveel moeite was om een begroting te maken. De begroting 2021 zag er immers prima uit. Wij zien niet in, waarom er nu dan, terwijl er nog zoveel onduidelijk is, waarom er dan toch een kadernota aangegeven moet worden. Wij denken dat het college en de ambtenaren verstandig genoeg zijn om ook zonder een denkrichting te kunnen bepalen wat voor begroting we willen hebben. De grote klappers, de belangrijke klappers, de belangrijke zaken waarover we moeten oordelen, gaan we doen in november, als we de begroting vast stellen. Als mevrouw Van Olst dan vraagt of we het beeld herkennen om dit voor te bereiden als er nog zoveel onzekerheden zijn: ja, dat herkent de fractie van GL inderdaad. Vandaar ook onze overweging om uiteindelijk geen motie of amendement in te dienen. Dat gezegd hebbende, zijn er door de collega partijen natuurlijk wel moties en amendementen ingediend. Die wil ik graag gaan behandelen in volgorde van grootte van de partijen. Ten eerste L3B, geen geld, geen Zwitsers. Prima voorstel, hartstikke goed. Bij de zomerrapportage heb ik het ook gezegd: als de heer Philippens zegt: wij trekken op tegen de rijksoverheid, die ons moet voorzien van geld om onze taak uit te voeren, dan vindt de heer Philippens ons daar aan zijn zijde. Echter, toen wij het dictum lasen, en daar heb ik een vraag voor de heer Van Doorn over, of hij het zo expliciet bedoelt, als er dan bezuinigingen gedaan moeten worden hier juist op de energietransitie of juist op de inburgeringswet, als daar zaken niet uitgevoerd moeten worden, ik zei bezuinigingen, maar ik bedoelde natuurlijk zaken die niet gedaan worden, dat is voor GL moeilijk. Juist omdat wij namelijk die energietransitie als essentieel zien voor de totale samenleving, niet alleen voor Lansingerland, maar voor de totale samenleving. De wet inburgering, de heer Markus zei het al, als we nu mensen die binnen komen in onze maatschappij, als we daartegen zeggen: wij hebben een conflict met onze rijksoverheid, dus we doen er eigenlijk niets voor, dus we laten je een beetje aan je lot over. Je hebt maar één keer een kans om een eerste indruk te maken. Op zo'n moment maak je een verkeerde eerste indruk. Mijn concrete vraag aan de heer Van Doorn is: heeft hij dit opgevoerd puur als een denkrichting? Of stelt hij echt concreet voor de energietransitie en de wet inburgering, daar doen we niets meer mee? Eerst een antwoord van de heer Van Doorn, voordat we daar definitief over beslissen. Dan de VVD. Op het moment dat de VVD een motie gaat indienen, die iets gaat doen met buitenruimte en natuur en recreatie en dat soort dingen, dan gaat ons hart sneller kloppen, dus wij zien geen enkele reden om tegen deze motie te zijn. Het lijkt ons geweldig: buiten spelen met iedereen, de baby, de kleuter en het grotere kind. Daar moeten ze goede dingen voor hebben. Dan het CDA over de parkeerkaart. Het is onlogisch om een amendement te amenderen, maar het liefst zouden we dat toch doen, want hoewel we het een prima amendement vinden, hebben wij toch nog moeite met in de toelichting de tweede alinea de laatste zin: voor inwoners met een inkomen op bijstandsniveau of inwoners met een laag inkomen, waarbij sprake is van bijzondere omstandigheden. Wij hadden het liefst een punt gezien achter: inkomens met een laag inkomen. Graag een toelichting van mevrouw Bouman in dit geval, waarom de toevoeging 'waarbij sprake is van bijzondere omstandigheden' er nog achter staat en of zij en de mede indieners eventueel genegen zouden zijn om die passage weg te halen en het te laten bij 'inkomen'. Dan burgerzaken. Wij denken dat de meeste dingen waarvoor de burger terecht kan ook digitaal en online kunnen worden ingevoerd. Aan de andere kant: we kunnen het ons ook wel voorstellen dat je bepaalde zaken, zoals het ophalen van een rijbewijs of een paspoort, nog aan de balie moet doen en dat je daarvoor naar binnen wilt lopen. We zitten hier tweeledig in. Voor we een definitief oordeel vellen, willen we eerst het antwoord van de wethouder daarover hebben, wat hij verwacht. Dan de kapitaallasten: we zijn nog niet zo heel erg overtuigd van deze motie, die ingediend is. Aan de andere kant, je pelt alles af: waar gaat de motie eigenlijk over? Hij roept op tot een onderzoek. Wij hebben zelf vaak genoeg moties en amendementen ingediend, waarbij om een onderzoek gevraagd werd en we hebben altijd gezegd: een onderzoek, daar kan je eigenlijk nooit tegen zijn, want meten is weten. Dus tenzij de wethouder in de beantwoording hele gekke antwoorden gaat geven, waar ik niet aan gedacht had, zijn we voornemens deze te gaan steunen. Dan Horti Science, daar is al veel over gezegd, ook door collega Duk bij de kadernota en ik heb er zelf al vaker wat over gezegd: het hele proces, daar danst de fractie van GL niet bepaald horlepiep over. We vinden het dan ook bijzonder vreemd, dat we nu geen enkele onderbouwing hebben, er is nog geen debat over gevoerd, we horen alleen: het is belangrijk, het is goed, het zal geen incidentele uitgave zijn, maar waar dat dan op gestoeld is anders dan warme gevoelens voor de tuinbouw weten we eigenlijk niet. Wij steunen dit amendement van de CU volledig om dit eruit te halen. Wat ons betreft is het gewoon veel te vroeg om nu te praten over Horti Science. Laten we eerst maar een goed voorstel krijgen. Dan D66, het amendement over initiatieven vanuit de samenleving. Daar zijn we voor. Er wordt hier al heel erg weinig gedaan op het gebied van duurzaamheid, dat is onze voornaamste zaak. Ook hier zien we dat voor duurzame initiatieven niet bezuinigd moet worden, maar dat het gereserveerd moet worden voor burgerparticipatie, dat heeft ons over de drempel getrokken. Wij vinden het heel goed, wij vinden inderdaad dat je zorgvuldig moet zijn. Als we geld reserveren voor burgerparticipatie op duurzame initiatieven, maar ook op andere initiatieven, dan is dat wat ons betreft een plus. Ik heb het al gezegd, maar ik zeg het nog een keer: wij zijn voor. Dan het amendement van de PvdA: natuurlijk zijn we voor dit amendement van de PvdA. Er is geen enkele reden om nu al een denkrichting aan te geven waarin je

ombuigingen moet gaan doen, dat is politiek correct, want het zijn eigenlijk bezuinigingen, terwijl er nog zoveel onduidelijk is. We krijgen geld van het rijk, we krijgen iets meer dan € 4mln. En ja, we weten inderdaad niet of dat eenmalig is of dat het structureel is, maar we weten wel dat we voor 2022 in ieder geval geen probleem gaan hebben. Om nu al te roepen, dat we daar bezuinigingen gaan doen, die een kader geven voor de toekomst, want we moeten een sluitende begroting hebben, terwijl er nog zoveel onduidelijk is. Niet alleen in het vormen van een kabinet, hoe we het gaan doen met de omgevingswet of dat het eventueel structurele gelden zijn, maar ook in 2022, wat voor college wij hier gaan hebben, die misschien heel anders denkt over bepaalde dingen. Daarom denken wij, dat het gewoon een heel verstandig goed onderbouwd, goed ingebracht, nuttig en noodzakelijk amendement is van de PvdA en van WIJ, die moeten daar ook de credits voor hebben. Natuurlijk zullen wij dit volmondig steunen. Daarmee is het woord weer aan u.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het is ook al door mij aan het begin gezegd, toen ik het amendement indiende. Onze fractie heeft geconcludeerd dat de kadernota nog niet besluitrijp is zolang er geen zekerheid is over de hoogte van de extra rijksbijdrage voor de jeugdzorg. Dat weten we nu wel, in ieder geval voor het jaar 2022. Zolang er geen zekerheid is over de herijking van het gemeentefonds en er ook geen uitsluitel is over de vraag of deze rijksbijdrage structureel in de meerjarenbegroting kan worden opgenomen of wordt opgenomen, maar wij hebben er groot vertrouwen in. Allerlei seinen krijgen we vanuit diverse gremia, dat wel degelijk die zekerheid er is, 80-90%, misschien nog wel meer, dat we wel kunnen rekenen op structureel geld, maar dat is iets waar wij van uit gaan. Voor de PvdA was en is het een doorn in het oog, dat die bezuinigingen hard ingrijpen in het voorzieningenpakket in het sociaal domein, net als vorig jaar, dus het zijn weer de allerzwaksten die met die bezuinigingen geraakt worden. Ook op de beleidsaccenten, hebben we vorige week bij een discussie aangegeven, willen wij niet bezuinigen. Wij zullen ook in het najaar bij de bespreking van de begroting het amenderen om die € 255.000 reductie, bezuiniging, op de beleidsaccenten alsnog terug te draaien. Dat is even een algemene inleiding. Dat heb ik de vorige keer bij het debat eigenlijk al heel duidelijk uitgelegd. Ik wilde even de amendementen langs lopen en de moties. De motie: geen geld, geen Zwitsers. Wij vonden het eigenlijk veel toepasselijker om die motie te noemen: L3B, maar naar het zich zo laat horen ook een aantal andere partijen, roept de dorpsrepubliek Lansingerland uit. Of, nog betere titel: een motie van wantrouwen tegen het kabinet Rutte. Wat ons betreft moeten we absoluut geen wig drijven tussen het rijk en de gemeente, daar heeft niemand wat aan. Het past niet bij de constructieve gemeente, die Lansingerland is en wil zijn. De motie is niet realistisch en niet uitvoerbaar. Er zijn inderdaad tekorten in het sociaal domein, vooral op de jeugdzorg en het abonnementstarief WMO. Maar die tekorten op onze begroting zijn er ook, omdat we de Eneco-aandelen hebben verkocht. Verder zit die begroting best wel degelijk in elkaar. Als de nieuwe regering, we hebben daar vertrouwen in, onder leiding van de VVD nu nog de incidentele bijdrage voor jeugdzorg structureel maakt en het abonnementstarief schrapt, dan hebben we het lek boven water, dan is het lek gedicht. Als deze motie van L3B wordt aangenomen, dan zijn de burgers de pineut. Bijvoorbeeld als het gaat om de wet inburgering, die juist zo goed geregeld is en waar we eindelijk als gemeente aan het roer kunnen staan. Maar ook zaken, die met de omgevingswet te maken hebben en de zo broodnodige energietransitie. Het is wat ons betreft dus een populistisch amendement, waar de inwoners absoluut niet bij gebaat zijn. Als deze partijen nu echt lef hebben, dan nemen ze in de motie een vierde dictum op. Dat dictum roept dan op: roept het college op om in afwachting van extra structurele rijksbijdragen voor de jeugdzorg geen boodschap te hebben aan het door de wet opgelegde provinciale toezicht op de gemeentelijke financiën. Aan de VVD-fractie wil ik vragen voor in de tweede termijn: wat heeft uw fractie gedaan richting kabinet Rutte om de huidige impasse, alle tekorten die blijkbaar bij gemeenten zijn neergelegd, om dat op te lossen? Heeft u zich hard gemaakt daarvoor in de Tweede Kamer bijvoorbeeld? Anders is het pure demagogie. Ook bij het CDA: u had dat ook kunnen doen. U moppert een beetje op dictum 1, u wilt daar nog wat aan morrelen, maar ik zie het ook vanuit uw kant als een motie van wantrouwen richting het kabinet, zoals het was. Dan de VVD-motie buiten spelen. Ik vind eigenlijk die motie wat minder sympathiek dan de andere fracties. Wij willen sowieso niet bezuinigen op dit moment en het liefst helemaal niet, maar daar zullen we bij de begroting dan nog eens goed naar kijken of het nodig mocht zijn. We willen niet bezuinigen op groenonderhoud beheer buitenruimte. U wilt de speeltuintjes ontzien, maar hoe zit het dan met het plantsoentje voor de ouderen? Hoe zit het met de stoeptegels, die scheef liggen, waar je je been over kan breken? Of het hoge onkruid, dat het verkeer onveilig maakt? Ook dit vind ik een beetje truttige motie om nu uitgerekend dat spelen en sporten in de spotlights te zetten. Ik weet het niet. De parkeerkaart hetzelfde. We staan wel sympathiek tegenover dat voorstel, maar we kunnen het in die zin eigenlijk niet steunen, want we wilden al niet gaan bezuinigen. Ik zal daar straks nog wel een stemverklaring over afleggen. Hetzelfde voor de motie burgerzaken. Natuurlijk moet een burger een avond per week terecht kunnen voor een paspoort of een andere zaak, maar het is een bezuiniging die jullie nu willen terug draaien en wat ons betreft is dat nu niet aan de orde, vandaar ons amendement. De motie kapitaallastenreserve: daarvan zijn we mede indiener. We vinden dat heel belangrijk, omdat we op die manier met incidenteel geld structureel ruimte kunnen maken en daarmee minder zullen hoeven te bezuinigen. Het is een heel nuttige motie wat ons betreft, die ruimte kan geven in de begroting. Het amendement schrappen van Horti Science. Ik heb het al een keer gevraagd, maar ik wil het nog een keer

vragen aan de wethouder: wat zijn de gevolgen als we dit uitstellen, als we dit nu niet vast leggen op deze manier? Wat ons betreft gaan we gewoon investeren in Horti Science. Het amendement initiatieven samenleving: hetzelfde verhaal. We wijzen de bezuinigingen af, dus we kunnen dat ook nu niet terug draaien op deze manier. Dan kom ik bij het eigen amendement. Ik wil nog even reageren op wat een aantal andere fracties daar heeft gezegd. Ik wil u alvast mee geven, dat Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp het op precies dezelfde wijze doen als ons amendement, dus die hebben wel dat lef. L3B zegt steeds: herijken als nieuwe info voor handen is en dan straks pas integraal. Better safe than sorry. Dan blijven we dus maandenlang rommelen. Er komt op hele korte termijn duidelijkheid over. Het moet duidelijk zijn, dat we niet zeggen: het college mag nog niet aan de slag om op een goede manier de begroting voor te bereiden. Dat zeggen we niet. Maar we vinden het te vroeg om hier nu al echt het vast te stellen in de kadernota. Maar natuurlijk als denkrichting, dat staat ook in het tweede dictum, als denkrichting willen we dit zeker wel mee nemen. We vinden het niet efficiënt als de organisatie nu al hiermee aan de slag gaat. Een aantal andere dingen, nee, ik denk dat ik het hierbij laat. De CU heeft gezegd, dat het derde dictum uit ons amendement eruit moet. Dat is een foutje, dat hebben ze zelf nu ook wel door, want dat stond al in het huidige besluit, we hebben het gewoon opgenomen in het amendement, maar dat stond er al in, dus ik neem aan, dat de CU daar zelf nog op terug zal komen. Dank u wel.

De voorzitter: Is het college in staat om direct te antwoorden?

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Ik denk het wel, maar dat oordeel is natuurlijk uiteindelijk aan de raad, of de beantwoording ook een beetje adequaat is, maar alle amendementen en moties zijn op tijd ingediend, heb ik geconstateerd, dus dat betekent dat we ons wel een beetje hebben kunnen voorbereiden. Dus als u het goed vindt, wil ik meteen van wal gaan. U allen hartelijk bedankt voor de betrokkenheid bij de kadernota, die belangrijk is voor het financiële proces in Lansingerland voor de openbare financiën. Er zijn 8 moties en amendementen ingediend, daarvan zijn er 4 waar ik primair graag op reageer. Burgerparticipatie, gehandicaptenparkeerkaart, openingstijden en buitenruimte, daar geef ik graag de collega's het woord. Laat ik beginnen bij de Zwitsers. Allereerst zeer veel waardering richting mevrouw Den Heijer en de heer Van Doorn voor de historische uiteenzetting, daar worden we allemaal wijzer van en dat geeft wat kleur aan het debat, dus daar heb ik van genoten. Los van de inhoud, want de inhoud is op zich ook de moeite waard. Er werd door de heer Van Doorn gerefereerd aan de aangenomen motie op het VNG, waar we van harte achter zijn gaan staan als gemeente Lansingerland. Er is nogal wat aan de hand in gemeenteland als het gaat om financiën. Mevrouw Van Olst vroeg of de verwarring herkenbaar is. Verwarring niet, we zijn niet in de war, maar er is wel veel aan de hand. Dat betekent dat we te maken hebben met veel informatie en ook onzekerheid. Ik kom er straks even op als het gaat over het amendement over het vaststellen van de ombuigingen voor de kadernota. Die onzekerheid is groter dan ooit. Dat betekent dat het uitdagend is om goed zicht te houden op waar we nu staan. We weten zelf wel waar we staan, maar waar de omgeving ons toe noodzaakt, of dat nou de provincie is of het rijk. Juist als het om je heen heel erg woelig is, dan is het belangrijk om zelf het hoofd koel te houden en ook richting te blijven kiezen. En dat doen we ook als bestuur met uw welnemen en uw steun natuurlijk. De motie 'geen geld, geen Zwitsers': de geest daarvan steunt het college volledig. Er is wat aan de hand, we krijgen te weinig geld voor een aantal taken, er zijn ook andere te noemen, bijvoorbeeld de energietransitie, zo zijn er vele, de overwegingen hebben niet de intentie uitputtend te zijn, maar het is waar dat de omvang van het gemeentefonds ontoereikend is voor de taken, die ons zijn toebedeeld en uiteindelijk voor onze burgers. Dat ben ik ook wel eens met de critici van de motie, die zeggen: naar de letter is het dictum, met name het eerste stukje, toch nog wel scherp en loop je het risico dat je inwoners opzadelt met onderlinge ruzie tussen verschillende overheden. Ik ben van de heer Van Doorn gewend, dat hij dingen graag een beetje scherp stelt, maar vervolgens wel een heel redelijke man is. Hetzelfde geldt voor de fractie van L3B. Wetende dat we het in de geest van de motie erg met elkaar eens zijn en wetende dat het budgetrecht altijd bij de gemeenteraad ligt, kan het college een eind hierin mee gaan. We gaan niet, als het aan het college ligt, plotseling stoppen met bepaalde taken, die voor onze inwoners goed en gunstig zijn, waar u budget voor heeft vast gesteld bij de begroting, omdat naar de letter als we een stukje geld in de gemeentefondsuitkering daar naar de letter te veel of te weinig voor krijgen. Uiteindelijk gaat u erover en gaan wij erover, wat we met ons geld doen. Het signaal dat bij nieuwe taken, waar voortdurend onderhandelingen over plaats vinden, dat bij nieuwe taken die op de gemeente af komen, dat de gemeenten, hebben we gezegd in VNG verband, daarvoor passen op het moment dat daar geen middelen bij horen. In die onderhandeling zijn we het daar natuurlijk volstrekt mee eens. Nogmaals, laat onverlet, of het nu gaat om de inburgering of energietransitie of omgevingswet, dat we moeten blijven doen wat verstandig is voor onze burgers. Met die interpretatie kan het college hierin mee gaan. Ook de duiding van: hoe zit het met die tekorten? Daar hebben we al een goede stap in gezet bij de benchmark dit voorjaar. Op 25 maart is daarover een brief aan u verstuurd, een dag daarvoor is er een beeldvorming over gehouden. Daar hebben we ons vergeleken met onszelf. We hebben onze uitgaven vergeleken met onze inkomsten, zoals die zijn

geoormerkt in de diverse uitkeringen. Dus daar ontstaat al een goed beeld uit. Zeker ook bij de herverdeling van het gemeentefonds, dat we dit najaar verwachten, de herijking moet ik zeggen. Dat is weer zo'n moment, dat je het goed tegen het licht kan houden en ook gewoon kan markeren waar je misschien niet budget uitnut, maar waar je ook gewoon echt fors tekort komt. Dus dan heeft u weer een goede analyse, volgens mij en daar zit u ook op te wachten, lees ik in de motie. Met deze interpretatie kan het college het oordeel bij de raad leggen en zijn we het met de geest ervan helemaal eens. Dan is er een motie over de inzet van kapitaaldeckingsreserves, zoals die wordt genoemd in de motie. Daar kan het college vrij kort over zijn. Belangrijk is daarin te constateren, dat de motie bij de 'van mening dat' constateert, dat er wel kaders zijn. Het kader is de nota activabeleid, het kader is ook de nota reserves en voorzieningen. Dat is wel belangrijk, niet alleen dat het beleid door u is vast gesteld, maar dat het gewoon borgt dat we wel een bestendige gedragslijn blijven volgen als gemeente. Maar binnen die kaders zijn natuurlijk wel mogelijkheden. Er zitten clausules in, overwegingen, die inderdaad bij bepaalde kapitaalgoederen, bijvoorbeeld een cultuurhuis, tot een voorstel zouden leiden om dat te dekken uit een kapitaallastenreserve in plaats van dat meteen structureel te doen. Inderdaad, in de situatie waarin wij zitten, met een goed gevuld spaarpotje, maar uitdagingen op onze structurele begroting, is er veel voor te zeggen om daar een stap in te zetten. Dus die motie kan het college ondersteunen. Dan een amendement Horti Science. Is het glas dan half vol of is het half leeg? Toch ben ik wel van vol, niet alleen omdat ik morgen jarig ben, maar de school half vol. We hebben het gehad over de volgorde der dingen. Dat is belangrijk. In die zin is het prima om de dekking uit de reserve Eneco-gelden hieruit te halen. Wat ik constateer, daarom zie ik het glas echt wel half vol, is bij u allen, bij uw gehele raad, echt goede steun voor een begrip van het belang van die Horti Science voor onze gemeente, waar 1/3 van onze werknemers werkt en waar we tot de wereldtop behoren. Dat ziet het college echt als een goede steun in de rug. Volgende week is er een beeldvorming over. Dan zult u net als het college ook weer goed geïnformeerd worden over wat er nou precies aan de hand is en wat de behoefte is vanuit de sector en vanuit de samenleving. We werken er heel hard aan met stoom en kokend water, maar wel samen met die sector, om een goede uitvoeringsagenda te maken, die uiteindelijk u de feiten en cijfers geeft en de onderbouwing geeft waarom we denken dat zo'n grote investering toch echt de moeite waard is. Daar geldt wel: alleen ga je sneller, samen kom je verder. We proberen dat te doen samen met onze belangrijke stakeholders. We merken dat het werkt overigens. Een kleine anekdote. We doen dat o.a. samen met de provincie en met de metropoolregio en een aantal andere partijen. We krijgen steeds vaker in positieve zin terug van die partijen: hé, wat goed dat jullie deze keuze maken, dat sluit uitstekend aan bij onze ambitie. En hetzelfde geldt voor onze ondernemers. Het begint echt goed te resoneren, dus daarom is dat samen doen zo belangrijk. De inzet is erop gericht om bij een begroting of een deel van de begroting u de goede onderbouwing te geven, zodat met vertrouwen, in eerste instantie uit de algemene reserve, u de investering kunt goedkeuren. Dat over het amendement Horti Science. Het nog niet vast stellen van de ombuigingen in de kadernota. Mevrouw Van Olst gaf aan, dat een aantal van haar voorgangers toch wel iets zeiden wat hiermee lijkt te rijmen. Dat is ook zo. Er is veel onzekerheid en tegelijkertijd ook wel hoop en ook wel een beetje gefundeerde hoop, dat we een goede sloot, een goede zak met geld gaan krijgen uit Den Haag, waar we ook eigenlijk recht op hebben en wat we nodig hebben voor het uitvoeren van onze taken. Dus wat dat betreft: als wij deze zomer tot de constatering komen dat, wat we hopen maar echt niet weten, dat de provincie de middelen voor de jeugdzorg als structureel kwalificeert en als er nog een paar goede dingen gebeuren, dan zijn deze richtinggevende kaders richtingen waarbinnen we, de heer Van Doorn zei dat er scenario's denkbaar zijn binnen deze kadernota, waarbinnen we keuzes kunnen maken, die misschien wel aangenamer zijn voor de samenleving, voor de economie, voor onze inwoners. Wat dat betreft denk ik dat we ook goed moeten letten op: wat is nou de kadernota? Stellen we elke ombuiging hiermee vast? Nee. Wat we doen is de kadernota vast stellen, waarbinnen we ombuigingen als richtinggevend beschouwen. Om dan nu te zeggen: we moeten het eigenlijk schrappen en het is niet meer dan een denkrichting. Het is een beetje semantiek, maar dat maakt het dan wel heel licht. Dan doe je het karakter van een kadernota een beetje onrecht aan wat het college betreft. Het is mooi te horen, dat de heer Ruijtenberg het proces van vorig jaar bij de begroting als positief heeft ervaren, maar wij brengen toch ook graag de gemeenteraad een beetje in positie om nu wel iets te vinden van die kaders, want uiteindelijk zijn er 101 mogelijkheden om ombuigingen in te vullen. Dus deze denkrichting helpt het college wel en de ambtelijke staf om een begroting te maken, waarvan we het vertrouwen hebben, dat het past bij het draagvlak in uw raad. Dus om dit eigenlijk helemaal tussen haken te zetten en het niet vast te stellen, dat zou ons in een heel lastig pakket brengen, dus vandaar dat ik denk dat we het op een groot aantal punten eens zijn, maar ik wil toch het amendement ontraden. Tot zover mijn amendementen en moties, waar ik in eerste instantie op zou willen reageren. Ik aanbevelen om bijvoorbeeld collega Fortuyn het woord te geven.

Wethouder Fortuyn: Goedenavond geachte raadsleden. Ik heb een tweetal moties en één amendement. De eerste motie is van de VVD: aandacht voor spelen in de buitenruimte. Daar wordt het verzoek gedaan om de toegankelijkheid en de speelruimte goed te onderhouden, zodat volwassenen, jongvolwassenen, maar ook de kinderen voldoende ruimte hebben om hun spel en sport te kunnen beoefenen. Dit heb ik intern besproken. Ik kan u inmiddels medelen dat dit uiteraard bij ons hoog op de agenda staat, om

juist de toegankelijkheid van de buitenruimte te garanderen. We zullen de bezuinigingen echt op andere plekken realiseren, dan op deze toch wel vitale plekken. We gaan dat zeker aannemen. Ik kan alleen niet de garantie geven, dat de kwaliteit van de onderliggende ondergrond gelijk te stellen aan een afslag bij een golfbaan. Dus die garantie geef ik niet, maar de toegankelijkheid wil ik zeker met u waarborgen. Ik sta ook zeker namens het college achter deze motie. Dan opening gemeentehuis. Wij hebben het intern besproken en wij denken door schuiven van dienstverlening in de uren dit budgetneutraal te kunnen doen. Een avondopenstelling zullen we zeker gaan bekijken, welke avond dat is. Je hebt heel veel nadelen van corona gehad, maar we hebben ook voordeel uit corona: dat we heel goed inzicht hebben hoe de patronen lopen en wat de behoeften zijn, want we hebben over een lange periode avondopenstellingen gehad. Tussen 18.00 en 19.00 uur zit half Lansingerland aan de aardappels, dat heeft niet zoveel zin. We kunnen dat beter doen van 19.00 - 21.00 uur of tot 20.00 uur. We gaan dat verder uitkristalliseren. We gaan dit budgetneutraal met u oplossen, dus het heeft geen effect op het ophogen van de kosten. Dan hebben we de burgerparticipatie, een amendement van mevrouw Den Heijer. Ik vind het op zich sympathiek. We hebben er eerder over gesproken. Maar we hebben hier een bezuiniging van € 60.000 terug draaien, dan creëren we een gat. U geeft aan zelf geen dekking te zien en u vraagt aan mij of wij wel dekking zien. Ik zie die dekking ook niet, dus wat dat betreft: u ziet het niet en ik zie het ook niet. Echter, u heeft ook wethouder Van den Beukel gehoord, u heeft ook de onzekerheden gehoord, dus komt later ook aan de orde. Tegelijkertijd zijn we nu volop met burgerparticipatie bezig, burgerparticipatie nieuwe stijl. Met andere woorden: we gaan er met elkaar aan de slag: raad college, ambtelijk apparaat, maar ook de samenleving. Dit wordt een lang proces. We zullen rollen en verantwoordelijkheid met elkaar goed moeten gaan delen. Dat kan samengevat worden in het document, maar het is een document dat we samen maken. We gaan niet met een compleet document komen naar u of een voorstel en vervolgens kunt u er wat van vinden. Nee, we gaan het samen doen. Als daar budget voor nodig is, meer dan die 20 of meer dan die 40, van mijn part € 100.000 of € 200.000 dan komt er gewoon een raadsvoorstel en komen we erover te praten. Ik zou dit amendement ontraden op grond hiervan, want we zijn nog volop bezig. Er is ook nog een toezegging gedaan: als er burgerinitiatieven zijn, die passen binnen de werkzaamheden van een afdeling of passen binnen een budget van een afdeling, want het zijn vaak kleine initiatieven, of het nou zelfbeheer groen is, of dat er een klein initiatief is om hulp te verlenen bij plukwerk of anderszins, dan worden die initiatieven sowieso opgepikt en dan wordt er binnen de afdeling gekeken of we dat kunnen honoreren. Maar hier gaat het om initiatieven uitzetten met een budget. Daar willen wij van zeggen: we gaan niet een gat creëren van € 60.000. Het is te vroeg, we komen erover te spreken, we vinden het sympathiek, maar ik volg de lijn van het college: laten we van grof naar fijn gaan. Ik denk dat ik het gehad heb.

Wethouder Arends: Het amendement dat gaat over de kosten medische keuring in het kader van de gehandicaptenparkeerkaart. Het college heeft daartoe geen bezwaar. De uitvoering van dit amendement kost wel ambtelijke inzet, maar het is nog echt onduidelijk hoeveel dan uiteindelijk de besparing zou kunnen opleveren. Het is echt wel positief, dat dit amendement de financieel kwetsbare inwoners beschermt van de bezuiniging. Vandaar dat het college positief staat ten opzichte van dit amendement. Er werd een vraag gesteld door mevrouw Van Olst als het gaat over hoeveel aanvragen. Dat is op dit moment niet duidelijk. Dat wordt niet gemeten. De verwachting is wel dat het niet om een groot aantal zou gaan, maar we weten die gegevens niet op dit moment. Dank u wel.

Wethouder Van den Beukel: Ik ben net niet toe gekomen aan 2 vragen. Om mevrouw Van Olst niet teleur te stellen, wil ik die nog even oppakken als u dat goed vindt, dat voorkomt het herhalen van vragen. Het waren 2 specifieke vragen. Ten eerste een verzoek om een toezegging over een extra beeldvorming over het MIP. Aan beeldvormingen voor de raad werken wij in principe altijd mee, maar deze zit in de pijplijn, omdat u helder heeft aangegeven: de informatie op papier en een gehouden beeldvorming vond ik nog niet voldoende, dus een beeldvorming waar echt de investeringen, of dan alle 100 stuk voor stuk aan bod komen, als u wilt dan kan dat, als u ze gegroepeerd wilt hebben, kan dat ook, daar zeggen we graag onze medewerking aan toe. Die datum wordt inderdaad gezocht. Uw tweede vraag was: die 2 A4tjes, zit dat nog in de pijplijn? Het antwoord daarop is: ja. Die 2 A4tjes zijn met name een opdracht bij de begroting zijn, de samenvatting op een heel bondige manier. Het ging u met name om de wijzigingen, geen samenvatting van het hele verhaal, om u een hoop leestijd te besparen, maar om in ieder geval snel tot de kern te komen. Bij de begroting kunt u daarop rekenen. Dat waren ze, die ik had genoteerd.

De **voorzitter:** Daarmee zijn alle door de raad geadresseerde punten beantwoord door het college.

Tweede termijn

De heer **Van Doorn, L3B:** Ik ga even in op de zorgen die geuit zijn in de eerste termijn door de collega fracties. Laat ik alvast één ding weg nemen: dat zijn natuurlijk gedeelde zorgen. Laat daar geen misverstand over bestaan. Maar ik ben wel blij, dat de wethouder precies de nuance aanvoelde, die ook echt wel, naar onze overtuiging, in de motie zit over hoe we hiernaar kijken. Ik wil wel even beginnen bij het begin en jullie zorgen wegnemen van hoe wij dit bedoeld hebben en hoe we hiernaar kijken. De

Raden in Verzet, dat is in deze raad warm omarmd. We hadden daar grote steun voor. Ik ben zelfs nog geïnspireerd door meneer Ruijtenberg van GL, u zit al te knikken, want hij herkent gelijk: daar moesten we ons bij aansluiten, want dat was goed. Ik hoor hem ook zeggen: die strijd naar Den Haag over oneerlijkheid, die deelt hij met ons. Alleen, de motie die voort komt uit Raden van Verzet beschrijft nou precies de essentie van dit verhaal, waarin zij namens alle gemeenten, met warme steun ook van deze raad om die motie te steunen, wordt opgeroepen om het kabinet te laten weten dat gemeenten, zolang er onvoldoende structurele financiële middelen zijn geen nieuwe taken, ook geen taken die al onderweg zijn richting gemeenten, te kunnen oppakken. Dat is een prima motie. Dat is ook precies goed bedoeld om de VNG en de gemeenten in positie te brengen in die onderhandelingen. Dit is daar een vertaling van. Als je concretiseert wat daar staat, want dit klinkt natuurlijk stoer en dat vonden wij met zijn allen ook onwijs prettig, dat we die positie en die houding aannamen, als je die concretiseert naar: wat zijn dan nieuwe taken? Dan kom je inderdaad op die genoemde thema's uit. Ik had voor deze motie natuurlijk de veilige weg kunnen kiezen, dan had ik de omgevingswet genoemd en dan had ik het ook het besluit kunnen noemen, dat we geen bekeuringen meer gaan uitschrijven als de opbrengst naar het rijk gaat. Dan hadden we niet dit debat gevoerd, daarom ben ik blij ik dat niet gedaan heb, want dat had iedereen prima gevonden, want dat is veiliger. Daar zit voor mij de essentie. Ik roep niet op om op al deze thema's niets meer te doen. We moeten gewoon doen wat we doen en we blijven ook doen waar we voor betaald worden. Mevrouw Verhoef: De heer Van Doorn zegt: ik roep niet op om deze taken allemaal niet meer te doen. Maar u zegt toch wel heel duidelijk in het dictum, dat we die taken niet gaan aannemen zolang er onvoldoende structurele financiële middelen zijn. Misschien komen die financiële middelen wel, maar stel dat ze niet komen, maakt u zich geen zorgen over de burgers, wat voor effecten dat kan hebben? Een tweede vraag, die ik in het verlengde daarvan wil stellen, is: vindt u dat er extra medewerkers moeten komen, die al die rekeningen direct doorsturen naar het rijk? Wat gaan de partijen dan vinden, die die diensten leveren voor die burgers? Die moeten dan maar wachten of het rijk uitbetaalt binnen 200 dagen, maakt u zich daar geen zorgen over? De heer Van Doorn: Als mevrouw Verhoef nog ietsepietsie geduld had, dan had ze antwoord gekregen op een veelheid van deze vragen, want het waren er iets meer dan twee. Om te beginnen: het rijk betaalt nooit niets. Er staat niet: we gaan niets meer doen. Er staat: wij gaan doen naar wat er voor betaald wordt. En we blijven gewoon doen wat we al deden, dus we gaan niets schrappen. Dat staat er allemaal niet. Als u de motie, waar u zo'n warm pleidooi voor heeft gekregen en ook applaus voor had, had gelezen, dan had u dat allemaal daarin terug kunnen vinden. Het gaat erom: we blijven gewoon doen wat we doen, we gaan doen waar we voor betaald krijgen. Dan blijft er een deel over dat onvoldoende gefinancierd wordt, want daar blinkt de partijleiding in Den Haag in uit, en dat gaan we niet dicht lopen met het verhogen van de OZB of het afstoten van voorzieningen. Want ik ben wel nieuwsgierig naar hoever de collega-fracties, die daar kritisch op zijn, daarin willen gaan. Waar stopt het buigen naar Den Haag en de rekening neerleggen juist bij de inwoners, waar wij voor willen gaan staan? Dus we keren onze rug niet toe, we willen juist dat we de zorg die we verlenen, en wat we hartstikke goed doen, dat we dat kunnen blijven doen en dat we dat op het hoge niveau kunnen doen en dat we helemaal niet in de positie komen, dat er ambtenaren bij moeten voor bonnetjes, want het is iets wat Den Haag creëert. Daar nemen wij nu stelling tegen. Daar ligt de essentie. Alles wat we niet kunnen doen en direct declareren en vervolgens, dat is het belangrijkste deel in mijn bijdrage, daar is niemand op in gegaan: wij willen als lokale overheid steeds meer sturingsmogelijkheden. Mevrouw Verhoef: Ik kan de heer Van Doorn helemaal niet volgen. Als we de letter van de motie tot uitvoering brengen, dan is het vervolg, als het rijk ons bepaalde middelen niet geeft of onvoldoende, dat wij dan als gemeente minder voor onze burgers gaan doen. En dat we degene, die de service levert niet zelf gaan betalen, want we hebben dat geld dan niet gehad, maar we zeggen: ga maar naar het rijk toe. Ergens moet toch iemand de dupe worden? Hoe gaan we het doen dan? De heer Van Doorn: Ik ben het volledig met mevrouw Verhoef eens. Dat is misschien wel een beetje de bril waarmee je ernaar kijkt. Ik vind zeker, dat de inwoners er de dupe van worden. En ik vind, dat is de essentie van het verhaald, dat slaat u steeds over, dat de leiding in Den Haag over de brug moet komen. Want als men een opdracht geeft om vluchtelingen te helpen, daar ben ik helemaal voor en dat gaan we ook altijd doen en uiteindelijk nemen we echt onze verantwoordelijkheid in wat we doen. Alleen, als we nu al zeggen: weet je, Den Haag, of je nou een tientje geeft of honderd euro, alle taken gaan we gewoon lekker overnemen en we verhogen de OZB wel. Dat is wat u nu hardop probeert te bepleiten, ja, dat doet u wel, want u gaat die uitgaven gewoon allemaal doen, mevrouw Verhoef. Mevrouw Verhoef: Ik wil nog aan de heer Van Doorn vragen: heeft u met uw coalitiegenoten, die allemaal hun makkers in de Tweede Kamer hebben zitten en voor een deel zaten die ook in het kabinet van de heer Rutte, heeft u die weleens opgepord om actie te ondernemen? Want voor een lokale partij is het natuurlijk heel makkelijk om hier de lead in te nemen. De heer Van Doorn: Als mevrouw Verhoef de beelden terug kijkt, dan ziet ze dat we het hier vaker in deze raad over gehad hebben. We hebben het er zeker over gehad met onze partners in de coalitie en zij hebben ook actie ondernomen. Ik ga ervan uit, dat u dat ook doet richting uw leiding. U wilt graag op het pluche zitten in deze nieuwe ronde, heb ik begrepen, dus ik ga er ook van uit, dat vanuit de PvdA en GL, mocht het ooit zover komen, dat ze ook met ferme taal gaan zeggen dat die rekeningen betaald moeten worden in plaats van dat dat bij de gemeente ligt, want het is eigenlijk een verkapte bezuiniging, dat bent u het toch met me eens? Maar een belangrijk punt, dat ik tenslotte wil maken, viel misschien een beetje weg. We laten niemand in de steek, we zetten niemand aan de

kant, zeker mensen in nood niet. Ik hoop, dat ik die zorg heb weggenomen, dat het echt gaat om nieuwe taken en dat we kijken: wat krijgen we gefinancierd en wat we niet gefinancierd krijgen, daar moeten we gewoon positie in nemen. Ik wil ook terug vragen aan de collega's, dit gezegd hebbende: nemen jullie eigenlijk dan weer afstand van de motie, zoals die door Raden in Verzet is ingediend. Want dan moeten we dat misschien weer gaan bespreken. U zegt eigenlijk: wat in de motie staat, waartoe opgeroepen wordt, daar willen wij niet aan meewerken. Dan hadden we het college een ander besluit of een ander advies mee moeten geven naar de VNG. Essentieel het verlangde hiervan is, daarmee zit het in het deel dat niet gefinancierd is: op het moment dat wij lokaal meer sturingsmogelijkheden krijgen, kunnen we binnen het totale kader ook veel beter prioriteren en gewoon iedereen de hulp geven en de zorg geven die ze nodig hebben, want u kent Leefbaar: daar staan wij voor. De heer Markus: Gelijk maar in reactie op de heer Van Doorn, of wij afstand nemen van de motie bij de VNG: nee, absoluut niet. Maar het mooie van die motie bij de VNG is, dat zij een soort drietrapsraket voorstellen met verschillende overleggen en als dat allemaal mislukt dan nog eens met de VNG bepalen welke taken we terug geven aan het rijk. Dat lijkt ons een veel betere dan nu al die voorstellen te doen. Nogmaals, met de voorstellen die u in uw motie noemt, hebben wij echt moeite. Als u de motie omschrijft naar exact hetzelfde als in de motie van Raden in Verzet, dan lijkt het een prima motie, die in lijn is met hetgeen binnen de VNG is voorgesteld. De heer Van Doorn: Nee, ik snap het voorstel van de heer Markus. Dat is ook wat veiliger en braver, dus dat is prima. Wij willen gewoon echt laten zien dat het ons menens is en we willen echt kleur bekennen, vandaar dat we het op deze manier vandaag hebben ingebracht, omdat het voortdurend iets van ons kader afknabbelt. Wij hopen nog steeds op brede steun ook vanuit de raad. Als je kijkt naar het gedrag van L3B op alle sociale thema's, dan klopt ons hart ook echt voor de zwakkere in de samenleving, dus ik laat me door niemand vertellen dat L3B die mensen in de steek laat. De heer Ruitenbergh: Even een vraag aan de heer Van Doorn. De wethouder heeft in zijn termijn aangegeven met een bepaalde interpretatie met de motie mee te kunnen gaan. Deelt de heer Van Doorn de interpretatie van de wethouder? Mogen wij zijn motie op die manier interpreteren? De heer Van Doorn: Ik hoopte dat ik bij de start van mijn betoog aangaf, hoe er gekeken wordt naar deze motie, hoe we ermee omgaan, dat die ruimte er is, natuurlijk. Dat genuanceerde heb ik geprobeerd toe te lichten zojuist, dus zeker. Tenslotte denk ik dat ik nog even recht moet doen aan D66 en de PvdA, want de lijn die zij zien, de zorgen die zij hebben, als we daar naar kijken, hetzelfde beeld, we willen volgens mij allebei hetzelfde doel bereiken, dus daar verschillen we niet van mening, denk ik. Het pad er naartoe is ook uit de commissie gebleken, daar zien wij een ander pad voor ons. Jullie willen je aan de voorkant nog niet committeren aan, wij zeggen: wij willen die duidelijkheid wel geven. Ik kijk er ook wel naar uit, dat we de komende maanden met elkaar die duidelijkheid wel gaan brengen, want wij vinden dat we dat kader mee moeten geven aan het college en ook laten zien hoe we naar eventuele bezuinigingen kijken. De heer Markus: De heer Van Doorn is door naar een volgend onderwerp. Hij heeft de kou op zijn reactie dat wij te braaf zijn, het braafste jongetje uit de klas, dat herken ik uit mijn schoolperiode niet zo heel goed, maar dat is ook niet echt iets wat bij ons past. Andere thema's wel. Wij willen helemaal niet het braafste jongetje van de klas zijn, wij hebben gewoon moeite met die (.). Natuurlijk, u zegt: zo zitten wij niet in elkaar. U laat helemaal niemand in de kou staan, dat is ook helemaal niet de bedoeling. Maar waarom moeten die voorbeelden er nou in komen te staan? Dat kan een eigen leven gaan leiden en daar hebben wij echt moeite mee. De lijn in de motie bij de VNG is heel helder, die zegt glashard: als u niet over de brug komt en niet overlegt met ons, dan geven wij taken terug, maar welke wordt in het midden gelaten. Dat vind ik in die zin wel dat daarmee de VNG nog de mogelijkheid geeft om dat in 2022 met elkaar te bepalen en dan kan je daarin goede afwegingen maken. Nogmaals, het zou onze steun verdienen als jullie het op die manier aanpassen, anders blijven wij toch echt moeite hebben met deze motie. Ik wil u toch vragen of u van zins bent om het eerste dictum aan te passen. De heer Van Doorn: De essentie zit er niet in, dat we taken terug geven. We gaan geen nieuwe taken aannemen als de taken niet gefinancierd worden. Dat is misschien een nuance verschil, maar dat is wel een wezenlijk verschil. Dat deze voorbeelden er staan komt gewoon puur: dit is het pakket aan nieuwe maatregelen, dat op ons af komt. Als het rijk besluit om al die maatregelen gewoon netjes te financieren, net zoals we dat bij de bakker ook doen, dan gaan we die taken met enorm veel kracht en heel veel kwaliteit uitvoeren. Zonder enige twijfel. Als er taken bij zitten, die we niet kunnen uitvoeren, maar waarvan we de rekening gelijk door kunnen zetten: ook prima. Dan in combinatie met het totale pakket nemen we daar stelling in. Dus als het rijk doet wat het moet doen, dan kunnen wij onze inwoners leveren waar ze recht op hebben. Dat is exact wat ons voor ogen staat. En wij willen die rekening niet in de samenleving neerploppen. We willen eerst deze stap zetten, voor onze inwoners opkomen en daarna gaan we verder praten over welke concrete doe consequenties ze hebben. Meneer Van den Beukel zei het terecht: uiteindelijk ligt het totale budgetrecht bij ons. Als we daar toch in willen prioriteren, dan hebben we daar een inhoudelijk debat over en een heel goed debat, deze raad kennende. Daar wilde ik het bij laten, dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Allereerst dank aan de collega's raad en college voor de uitgebreide reacties en beantwoording. In het bijzonder dank aan de partijen die steun hebben uitgesproken voor onze motie over de buitenruimte. Laat ik maar vast zeggen, dat ik graag met de heer Fortuyn een balletje ga slaan, mocht hij een grasveld in onze gemeente geschikt maken voor de golf, maar dat zullen we nog weleens gaan zien. Laat het in ieder geval geen doel zijn voor volgend jaar, maar laat het doel zijn dat we

kunnen blijven sporten in onze buitenruimte. De PvdA, mevrouw Verhoef, vroeg mij: wat doet de VVD eigenlijk, de Lansingerlandse VVD, om ervoor te zorgen dat onze landelijke counterparts hun deel van de puzzel oplossen in de decentralisaties. Daarmee heeft ze direct een beroep gedaan op mijn eigen digitaliseringsstrategie, want ik ben direct even de agenda in gedoken om er wat dingen uit te lichten. Vorig jaar op 16 juni hebben wij een overleg gehad met Tweede Kamerleden hierover, op 14 juli een vervolgoverleg, in november 2020 hebben onze raadsleden Kampinga en Draak een amendement ingediend over het landelijk verkiezingsprogramma van de VVD om bijvoorbeeld het abonnementsstarief voor de huishoudhulp in het WMO-pakket inkomensafhankelijk te maken met een inkomensstoets en in het voorjaar van 2021 hebben zij met Sophie Hermans een debat gevoerd over de inhoud en hoe dat in het verkiezingsdebat zou gaan landen. Dat is maar even een kleine greep uit de lijst van dingen, die wij ondernemen naar onze landelijke counterparts toe. Maar dan moeten we ook eerlijk zijn: ik heb het actuele ledenaantal van onze partij niet paraat, maar met de 12 man die onze fractie sterk is in Lansingerland hebben wij nog geen absolute meerderheid op het VVD-congres weten te bereiken, maar we blijven de strijd voeren, mevrouw Verhoef, daar mag u van uit gaan en daar kunt u op ons rekenen. Ik reken in die zin ook op u naar uw landelijke collega's toe. Toch moet ik u ook op een aantal punten iets bestrijden in uw woordvoering, want u zei dat onze motie over groen en sporten in de buitenruimte lastig uitvoerbaar is, want hoe ga je dan om met stoeptegels die scheef liggen en met verkeersonveilige situaties. Laat ik u daar volledig in gerust stellen: niemand wil bezuinigen en verlaging van een beeldkwaliteit in het groen doet iedereen pijn, maar verkeersonveilige situaties en scheef liggende stoeptegels vallen daarbuiten. Ook het accent, dat wij willen brengen binnen dat beeldkwaliteitsplan van groen, daar maken we ons helemaal geen zorgen om. In die zin zie ik de tegenstelling niet, die u zoekt en ik heb ook helemaal geen reden om te twijfelen aan onze motie, die ik overigens wel met bijna raadsbrede steun zal zien gaan worden aangenomen zo meteen, hoop ik. Daarnaast vroeg u: hoe verhoudt uw amendement zich dan tot wat er in Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp gebeurt, waar een vergelijkbaar amendement is aangenomen en kaderbrief, die financieel arm is gemaakt, maar beleidsrijk, een interessante combinatie voor een kadernota binnen onze P&C cyclus. Laat ik daar helder over zijn: de laatste keer dat ik in Lansingerland iets wilde vergelijken met Pijnacker-Nootdorp of Zoetermeer kan ik mij niet herinneren. Dit is daar ook geen uitzondering op voor de VVD. Dus ik hoop daarmee uw vragen beantwoord te hebben. Verder heb ik niets toe te voegen aan wat wij in de eerste termijn al hebben gezegd over de kadernota die voor ligt, het proces dat we de komende periode gaan volgen en het vertrouwen dat we hebben in het college om dat te gaan doen de komende maanden. Dank u wel.

De heer Ruitenber, CDA: Dank aan alle collega's, aan het college voor het beantwoorden en het ingaan op alle moties en amendementen. Dank ook voor de steun, die wij hebben ervaren voor de voorstellen die door ons zijn ingediend. Ik zal op een aantal punten, die zijn ingebracht, nog even reageren. Mevrouw Van Olst geeft aan: het was lastig om ons voor te bereiden. Ja, dat herken ik wel. En tegelijkertijd is dat ook waar we zelf om gevraagd hebben. We hebben gevraagd aan het college om ons maximaal mee te nemen in alle gebeurtenissen en alle stappen, die leiden tot het opstellen van een kaderbrief. Ja, en dan krijg je heel veel informatie. Die informatie zou je normaal niet krijgen en dan word je ineens verrast met het eindproduct en nu zijn we meegenomen met alle tussenstappen. Dus dat is ook wel een beetje waar we zelf om gevraagd hebben, deze transparantie heeft ook een keerzijde. Een aantal fracties heeft gevraagd bij de gehandicaptenparkeerkaart: kunnen de bijzondere omstandigheden er niet uit? Het antwoord heb ik even bij mevrouw Bouman gecheckt, dat begrijpt u meneer Ruitenber, het antwoord daarop is nee, omdat ook in het beleid van de bijzondere bijstand bijzondere omstandigheden een rol spelen. Het is niet alleen inkomen, maar soms kunnen mensen ook gebeurtenissen hebben, die toch maken dat iemand wel inkomen heeft maar toch onvoldoende geld om een dergelijke voorziening te kunnen aanschaffen en daar is nou juist de bijzondere bijstand voor bedoeld, om in dat soort gevallen deze mensen te helpen. Dus dat is de reden waarom we zeggen: je moet het beleid van de bijzondere bijstand hier ook gewoon hanteren. Dan de ambtelijke toetsing, hoeveel tijd en hoeveel geld gaat dat kosten? Mevrouw Van Olst: Ik wilde interrumpen om te vragen: hoe staat u tegenover de onduidelijkheid in de kosten, die dit met zich mee brengt? Ik zou het eigenlijk een beter idee vinden als u het hele punt uit de kadernota amendeert, zodat het hele punt weg valt, maar misschien ging u dat wel zeggen, sorry. De heer Ruitenber: Het gaat ons niet alleen om mensen, die een bijzondere bijstand hebben, het gaat ons erom, dat mensen die überhaupt een laag inkomen hebben niet in aanmerking zouden moeten komen voor het dragen van de kosten voor een aanvraag van een parkeerkaart. Dat kan veel breder zijn dan alleen mensen, die vallen onder bijstandsniveau. Dat kunnen ook mensen zijn, die een minimum salaris hebben of anders. Het is wat ons betreft breder dan alleen maar die bijzondere bijstand. Vandaar de vraag of u bereid zou zijn om die laatste zinsnede eruit te halen. Daar gaat het ons in principe om. De heer Ruitenber: Ik denk dat ik aan uw wens tegemoet kan komen, zonder de zin te schrappen, want in de bijzondere bijstand gaat het over meer dan mensen in de bijstand. In de bijzondere bijstand wordt deze tegemoetkoming ook gegeven, ik weet uit mijn hoofd niet wat precies de inkomensgrens is, maar volgens mij zit dat op 110% of 120% van de bijstandsnorm, dus dat ligt hoger dan alleen voor mensen met een minimumloon, zij kunnen hier gewoon onder vallen. Dus feitelijk een laag inkomen. Wij hebben gezegd: wij gaan geen percentages zetten, maar we hanteren dezelfde inkomenspercentages als die al gelden in de bijzondere bijstand en die zijn hoger dan de

bijstand. Mensen met alleen bijstand vallen hier onder, maar ook mensen die daar een stukje boven zitten, zij vallen er ook onder. Zo moet u hem interpreteren. Eigenlijk zijn we het met elkaar eens, misschien zit het in de woorden hoe je het opschrijft. Dan naar mevrouw Van Olst. Moeten we hem helemaal schrappen? Nee, dat vinden wij niet. Ik weet dat u dat vindt, want u wil alle bezuinigingen op dit moment schrappen, maar daar denken wij anders over. Wat wij gepoogd hebben is het scherpe randje van deze besparing af te halen door de meest kwetsbaren eruit te halen. Uiteraard ook een taak richting het college om bij de begroting een alternatief te vinden dat vergelijkbaar is. Wij willen ook geen deuk in het bezuinigingspakket schieten, om het maar zo te zeggen. Dus dat is hoe wij hier tegenaan kijken.

Mevrouw Van Olst: We horen net van de wethouder, dat niet duidelijk is wat dit dan uiteindelijk kost, dus per saldo weet je niet wat de baten zijn van dit terug draaien, dus je weet niet wat het effect is op de kadernota. De heer Ruitenberg: Nee, op dit moment weten we dat niet. Het is dan ook een kadernota, een uitwerking richting de begroting. Het college zal bij het uitwerken van dit bezuinigingsvoorstel dit kader, dat wij nu meegeven, het kostendekkend maken van de gehandicaptenparkeerkaart vinden wij een maatregel, die te slikken is, maar niet voor mensen met een laag inkomen en in bijzondere omstandigheden. Dat is wat wij zeggen. Dat is het kader dat wij meegeven aan het college bij het uitwerken van deze besparing. Dat is niet leuk, het is nooit leuk, ik zou liever dat kader niet mee geven, u maakt een andere keus dan wij doen, maar wij denken dat dit een verantwoord beleid is. De PvdA ging over de motie 'geen geld, geen Zwitsers': wat heeft u nou allemaal gedaan in Den Haag? Ik heb niet het mooie lijstje van de heer Machielse, dat ik mijn agenda even pak en ze oplepel, maar ik weet wel dat het tot succes heeft geleid, want toevallig is vandaag door Tweede Kamerlid Inge van Dijk een motie ingediend in de Tweede Kamer, die zegt: er mogen geen taken worden overgedragen aan de provincie en gemeente zonder het bijbehorend geld. Dus ja, we rekenen natuurlijk op brede steun van alle fracties in de Tweede Kamer. Richting mevrouw Verhoef zou ik ook willen zeggen: wij hebben ook niet alle invloed in Den Haag, laten we daar eerlijk over zijn, u ook niet, dus laten we ook niet doen alsof we eventjes hier in Lansingerland ervoor zorgen dat het Haagse beleid gewijzigd wordt, want als ik het voor het zeggen had, dan ging het wel wat anders in mijn partij. Richting mevrouw Verhoef zou ik ook willen zeggen: een groot deel van deze taakoverhevelingen zijn gedaan in het kabinet, waar de PvdA deel van uitmaakte, dus wellicht kunt u ook de hand in eigen boezem steken. Dan als laatste richting de heer Van Doorn: wij kunnen meegaan met uw motie 'geen geld, geen Zwitsers' met de interpretatie van de wethouder daarbij. Oké, het is een denkrichting, maar het is geen absolute must dat wij dat allemaal echt niet gaan doen. Voor het CDA wil ik als kader echt mee geven, echt het kader: daar waar kwetsbare mensen dan wel kwetsbare natuur, inwoners, de dupe worden van de strijd tussen overheden, daar trekken wij een streep. Dus bij de uitwerking van deze motie is dat echt voor ons een heel belangrijke randvoorwaarde om daar rekening mee te houden, maar wij vinden het wel heel goed dat het signaal niet alleen vanuit de Tweede Kamer komt, maar ook vanuit ons, vanuit iedereen, want zo kan het niet langer. Tenslotte tegen de heer Machielse, die graag zou gaan golven in Lansingerland: er is al een prachtige golfclub in Lansingerland, hij heet De Hoge Rotterdamse, maar wellicht was De Hoge Lansingerlandse een betere naam geweest. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Ik wil starten met de wethouder bedanken voor zijn commentaar over de moties. Dank u wel daarvoor, fijn, ik kijk ernaar uit. Dan wilde ik beginnen met de heer Van Doorn. Dat die Zwitsers hurlingen waren, dat is eigenlijk helemaal niet zo grappig. Of misschien toch wel. We vinden het in ieder geval een hoog burgerlijk ongehoorzaamheidsgehalte hebben. Uiteindelijk gaan wij er als gemeenteraad over wat wij met het geld doen. In Den Haag loopt het stroef, dat ziet iedereen en daar ergert iedereen zich aan, maar wij maken hier de keuzes voor onze burgers. Dat doen we o.a. nu ook met deze nota. Hoe kun je nu met goed fatsoen deze kaders vast stellen? Er wordt gezegd, dat er geen onrust volgt, maar de samenleving hoort nu toch ook wat er omgebogen gaat worden? Dat zijn met name juist bezuinigingen op voorzieningen voor de zwaksten uit deze samenleving. Ik zou eigenlijk met mijn collega Jumelet zeggen: welk probleem lossen we hier nu op? Want er is waarschijnlijk wel geld en dan hoeven we er nu niet over te beslissen. Ik wilde nog over de parkeerkaart zeggen, dat dat natuurlijk een heel sympathiek verhaal is, zeker omdat mensen met inkomensproblematiek dat ook zeker moeten kunnen aanvragen, maar de vraag is: wat kost het nu qua ambtelijke inzet? Want hiermee verdampt deels of geheel de beoogde bezuiniging. De wethouder kon daar geen duidelijkheid over geven, ook niet over de aantallen. Dus ons voorstel is: vergoed die medische keuring dan gewoon voor iedereen, zonder inkomenstoets. Dus geen inzet van ambtelijke uren. Een aantal maanden geleden kregen we een brief, dat een aantal taken niet uitgevoerd kunnen worden en nu gaan we het ambtelijk apparaat weer meer belasten daarmee. Dat was het voor de tweede termijn, dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik moet allereerst iets recht zetten. Soms heb je je bijdrage gemaakt en dan kijk je nog eens naar alle amendementen en dan bedenk je dat je er nog wat bij moet zetten en dan zit je er inderdaad naast. De app is geduldig. Mensen wezen mij erop, dat punt 3 van het amendement van de PvdA ook in het raadsvoorstel stond en dat we dat uitvoerig hadden besproken in de commissie en raad, dat klopt helemaal. Het klopt niet wat ik zei, want dat is juist wel goed verlopen. Nogmaals, doe alsof ik het niet gezegd heb, dan gaat het vanzelf goed. Horti Science, helder wat de wethouder zegt. Voor ons is het glas zeker half vol, wellicht zelfs helemaal vol, dus daarover geen enkel misverstand. Over andere

moties en amendementen hebben we eigenlijk weinig toe te voegen. De enige is de motie van L3B. Wij blijven dit een zeer lastige motie vinden, niet zozeer om wat de heer Van Doorn zegt, dat het een signaal is. Daar zijn we het helemaal mee eens. Daarom hebben we ook gezegd: steun de VNG-moties rond 'zonder geld geen gemeente' van harte. Maar wij vinden niet goed wat in dictum 1 staat, dat we dan bepaald beleid niet uitvoeren. De heer Van Doorn nuanceert dat enigszins, maar hij zegt toch ook ergens: misschien moeten we het gewoon maar niet doen. Dat blijven wij toch niet goed vinden. Wij vinden het veel beter dat de lijn gevolgd wordt van de motie 'zonder geld geen gemeente' waarin wordt gezegd: laten we met elkaar in gesprek gaan, loopt het allemaal op niets uit, laten we dan met elkaar bepalen welke taken we terug geven aan het rijk. Die lijn lijkt ons juister dan de lijn, die in deze motie staat. Enigszins met pijn in ons hart gaan we die motie niet steunen, omdat wij de oproep heel goed begrijpen, maar de uitvoering, zoals die erin staat, kunnen wij niet steunen. Dat waren de zaken, die we nog wilden inbrengen. Rest ons nog even bij de verdere uitwerking van grof naar fijn het college, de ambtenaren en iedereen die erbij betrokken is veel wijsheid en zegen toe te wensen en we hopen dat er meer zekerheid gaat komen de komende maanden.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik heb ook niet zo heel erg veel meer toe te voegen in mijn tweede termijn. We zijn op bepaalde moties en amendementen niet van mening veranderd. Over kapitaaldekking van het CDA hebben wij goed geluisterd naar wat andere partijen vonden en wat de wethouder ons mee heeft gegeven. Daar zullen wij positief op stemmen. Ons eigen amendement willen we eigenlijk terugtrekken, want aanhouden kan niet. Wij hadden graag burgerparticipatie of initiatieven uit de samenleving, die meer een plek te geven of een uitvoeringsprogramma voor onze visie, dat kader hadden we graag nu mee willen geven. We zien dat er nu geen draagvlak voor is bij de raadsleden. En daar tegenover staat de constructieve reactie en grondhouding van de wethouder. We hebben ook goed steun gehoord bij anderen, dat we hier wat mee willen doen, dat er ook ruimte is zo meteen om met voorstellen te komen, die ook financiële consequenties hebben als het gaat over burgerparticipatie. Die voorstellen zien we natuurlijk graag voor de begroting dan tegemoet en dan zullen we daar op dat moment met elkaar over gaan praten. Als er geld nodig is hebben we de hoop en het vertrouwen gekregen, dat we die discussie op dat moment goed kunnen gaan voeren. Dit kader nu op dit moment even niet, dat is jammer voor ons, maar we gaan er moedig mee verder. Dit amendement willen we niet in stemming brengen. Dan wil ik het daarbij laten, dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Vanaf de hoek van de tafel spreek ik u toe. Over de meeste moties en amendementen, die hier ingediend waren, hadden we al duidelijk onze mening gegeven. Even over de burgerzaken. We hebben naar de beantwoording van de wethouder en ook de toelichting in de tweede termijn geluisterd. Deze gaan wij steunen. Dan over L3B 'geen geld, geen Zwiters'. Eigenlijk waren wij al om toen mevrouw Verhoef riep, dat de Republiek Lansingerland uitgeroepen zou moeten worden. Ja, dat doen we, want een republiek is voor iedereen goed en voor ons zeker. Toen de heer Van Doorn ook nog een keer riep dat het hem had geïnspireerd, toen waren wij helemaal om, want hoeveel veren in het achterwerk kan iemand krijgen, dus dat was voor ons heel positief. Maar alle gekheid op een stokje. De antwoorden van de heer Van Doorn op de vragen die ik gesteld had en de toelichting van de wethouder hebben uiteindelijk, ja, we gaan deze motie steunen. Om de heel simpele reden: op een gegeven moment moet je ferme taal uitslaan. GL is een partij die, als het nodig is, inderdaad ferme taal uit wil slaan en ook staat voor keuzes en voor beleid, dat je moet maken. Het is duidelijk aangegeven, dat het niet specifiek gaat om de energietransitie, het gaat niet specifiek om de wet inburgering. Er is ook aangegeven, ook door andere sprekers: als gemeente stellen wij zelf de prioritering vast van hoe wij ons geld gaan uitgeven. Op een gegeven moment moet je duidelijk aangeven: genoeg is genoeg. Het moet uit de lengte of uit de breedte komen. Wij kunnen niet continu maar allerlei meer taken gaan doen en daarvoor zeggen: dan gaan we iets anders niet doen. Misschien gaan we die stoeptegels dan maar niet recht leggen, want we moeten nu dit doen. Misschien gaan we die grasvelden niet maaien, want we moeten dit doen. We moeten nu duidelijk een argument aangeven en we moeten paal en perk stellen richting de rijksoverheid van: luister, wij hebben last van jullie, wij hebben last van het feit, dat jullie ons opzadelen met taken waar niet toegerust voor zijn. 98% van de gemeenten heeft daar voor gestemd. Ik ben regelmatig in overleg met de GL afdeling Zoetermeer. Zoetermeer is één van de sturende partijen om de Raden in Verzet aan te gaan. We moeten daar solidair mee zijn. We moeten juist als gemeente ons niet uit laten spelen en niet bevreesd zijn voor het feit dat gezegd wordt: het geeft een slecht beeld als we als overheid gaan kijken, dat is slecht voor de inwoners. Nee, we moeten duidelijk maken: dit is de drempel, dit is voor ons de lijn in het zand, hier zijn we klaar mee. Die gedachte hebben we. Daarmee hoop ik voor de heer Van Doorn, dat dit genoeg ferme taal is. We moeten aangeven: deze motie gaan we steunen. Simpel en klaar. Dan nog even over de parkeerkaarten van het CDA. Ik ben er toch in verwarring over. Ik vind het altijd goed als de heer Ruitenbergs zegt dat we het eens zijn, dat past ook als Ruitenbergs, dat we het eens zijn, maar in het gewenste raadsbesluit staat: inwoners met een laag inkomen en/of bijzondere omstandigheden. In de toelichting staat vervolgens: inwoners, die een inkomen op bijstandsniveau hebben of inwoners met een laag inkomen, waarbij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dat brengt verwarring, want wat zijn dan die bijzondere omstandigheden voor inwoners met een laag inkomen? Ik zou het CDA heel graag willen verzoeken om een duidelijk amendement op te

stellen, want welke inkomens vallen er nu precies onder? Ik weet dat u geen percentages wilde hebben, maar is het correct dat lage inkomen, inkomens op bijstandsniveau en hoge inkomens met bijzondere omstandigheden hieronder vallen? Ik zou het op prijs stellen. Is dit gewoon een verwarring is, die schriftelijk is, of dat het een inhoudelijke verwarring is. Ik zie een interruptie, maar misschien mag ik even mijn verhaal afmaken. Het is namelijk heel erg handig om een fractie te hebben met een jurist. De jurist heeft toen wij hiermee bezig waren heel snel een subamendement gemaakt. Daarmee zouden we dan toch de lijn der traditie in stand houden, dat we als GL een amendement indienen op een avond als deze. Mocht er onduidelijkheid zijn, dan zullen wij alsnog een subamendement gaan indienen, die gemaakt is door mevrouw Gabin. De heer Ruitenbergh: Waar het om gaat is dat onder de regeling van de bijzondere bijstand mensen vallen met bijzondere omstandigheden en mensen met een laag inkomen, een bepaald inkomenspercentage. Wij willen dat alle mensen, die in aanmerking zouden komen voor bijzondere bijstand ook in aanmerking komen voor een gratis medische keuring voor de gehandicaptenparkeerkaart. Dat is wat het amendement behelst. Welke mensen dat precies zijn en welke uitputtende lijst van bijzondere omstandigheden dat zijn, dat is altijd een bepaalde mate van maatwerk. Dat kan je ook niet in een amendement vatten. Het gaat erom: conform beleid bijzondere bijstand. Het staat er niet voor niets bij, daar hebben we een beleidslijn voor. Onze ambtenaren weten heel goed, welke categorieën daaronder vallen en welke categorieën ook niet. Wij vinden: die mensen behoren gratis een medische keuring te krijgen voor de gehandicaptenparkeerkaart. De heer Ruijtenberg: Dus ook mensen met hogere inkomens die om wat voor reden dan ook onder die bijzondere bijstand vallen. Dat is voor mij essentieel. Dat is voor mij een ja. Dan zal ik de traditie in stand houden en het subamendement niet indienen. Dat is in dit geval ook het einde van mijn bijdrage.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik begin even bij het amendement, dat wij samen met WIJ hebben ingediend om hoofdstuk 4 van de kadernota de ombuigingen nu nog niet vast te stellen. Ik hoor eigenlijk van de wethouder een bevestiging, dat dit helemaal geen vreemd amendement is. Er is veel onzekerheid, er is gefundeerde hoop dat we een zak met geld gaan krijgen uit Den Haag. Die richtinggevende kaders zijn dan wel handig, maar we gaan natuurlijk niet iedere ombuiging vast stellen. Dus eigenlijk is hij het op veel punten eens met ons, maar hij ontraadt het amendement, toch? Ik wil dan toch aan de wethouder vragen, als het toch maar een denkrichting is, die kadernota, waarom zou je hem dan nu al vast stellen en waarom niet uitstellen tot een moment en dan pas in actie komen als je weet welke inkomsten vanuit het rijk gaan komen? Hoe gaat de wethouder dan nu het vast stellen van die ombuigingen communiceren naar de inwoners? Of houdt hij het nog een beetje stil en gaan we richting de begroting communiceren hoe het zit? Een derde vraag aan de wethouder en aan de raad: heeft de raad straks dan nog keuzes in de prioritering rondom de begroting als blijkt dat we niet of minder hoeven te bezuinigen? Tot slot een vraag: wat doet het college richting de provincie? We verwachten van de wethouder, dat hij niet alleen luistert naar wat de provincie straks gaat zeggen over het structureel inzetten, hopelijk, van die rijksbijdrage die komt, die vergoeding. Maar we hopen ook dat de wethouder het standpunt dat het om een structurele dekking voor meerdere jaren moet gaan, dat hij dat met hand en tand verdedigt. Ook daar horen we graag een reactie van de wethouder op. De heer Markus: Mevrouw Verhoef stelt een intrigerende vraag: hoe kunnen we prioriteren als raad als we niet meegenomen worden? We geven aan de voorkant kaders mee, waarin een serie ombuigingen genoemd staan mochten die nodig zijn. U wilt helemaal niets mee geven, dus met uw amendement worden we bij de begroting verrast met ombuigingen die voorgesteld worden door het college. En dan zeggen we: college, u heeft ons niet meegenomen. Dit is juist de methode om ons mee te nemen en aan te geven in het debat waar voor iedereen de pijnpunten zitten. Dat hebben we nu juist in de commissie gedaan. Volgens mij is het met uw amendement helemaal niet meer mogelijk om prioriteringen mee te geven. Dat even in reactie op uw vragen. Mevrouw Verhoef: Wij willen weldegelijk die punten mee geven als een denkrichting, maar we willen ze nu niet al vast stellen, want daarmee geef je eigenlijk zwart op wit aan: oké, buig het zo maar om. Wij willen wachten tot er helderheid is en dan in de aanloop naar de begroting, bij het begrotingsdebat, hebben we dan veel meer speelruimte dan wanneer we nu keihard zwart op wit zetten: ja, ga het zo maar doen. Zo zitten wij erin. Ik weet wel dat er niet voldoende steun voor is, maar ik denk dat we elkaar nog wel spreken en dan kunnen we kijken wie er gelijk had. We hopen natuurlijk, dat het uiteindelijk zo uitpakt, dat we zo min mogelijk hoeven te bezuinigen, want ik voel ook wel bij de andere fracties dat ze dat eigenlijk liever niet doen. Dat ging over ons eigen amendement. Dan ga ik nu nog even naar de motie over de Zwitsers. Daar is veel over gezegd. Ik hoor wethouder Van den Beukel zeggen: in de geest van de motie kan ik me vinden, de letterlijke test lastig, maar ik laat het eigenlijk aan de raad over. De motie over die Zwitsers ligt misschien wel in het verlengde van Raden in Verzet, maar de motie gaat wat onze fractie betreft echt veel verder. Ik vind het ook geen constructieve motie. Ik vind het eigenlijk ook niet constructief van de wethouder of van het college om zich bij dit soort grote dossiers, zoals de omgevingswet, de energietransitie, de wet inburgering, om zich nu al zo recalcitrant richting het rijk op te stellen, zich te scharen achter die motie. Datzelfde rijk, dat nu weldegelijk over de brug gaat komen met een zak met geld en hiermee wel door alle inzet van de fracties VVD en CDA, want daar wil ik ze mee feliciteren met hun connecties. De heer Machielse: Nu moet ik natuurlijk mijn toon matigen na de felicitaties van mevrouw Verhoef, die ik graag in ontvangst neem. Maar ik zo benieuwd naar ben, mevrouw Verhoef vindt de motie van L3B, die wij ook van harte steunen, te ver gaan. Waar ziet zij voor

zichzelf en haar partij nog een rol naar de landelijke overheid toe? Misschien heeft u niet direct een lijst paraat van alle acties, die u doet, maar ik geloof wel echt dat als alle partijen met landelijke lijstjes het doen het nog veel sterker is dan als het alleen die partijen zijn die u zojuist noemde. Mevrouw Verhoef: Ik weet niet of ik uw vraag goed begrijp, maar natuurlijk heeft ook de PvdA-fractie aangedrongen bij onze Tweede Kamer PvdA-fractie van: het is wel fijn als er ook genoeg budget is om bepaalde taken te doen. Nogmaals, wij stonden wel achter de motie van Raden in Verzet, maar de manier waarop de motie nu vorm is gegeven, daarbij heb ik een aantal vragen die ik net aan de heer Van Doorn stelde, die stel ik nu ook aan de wethouder: maakt de wethouder zich geen zorgen, dat dit uiteindelijk toch negatief voor de burgers kan gaan uitpakken? Maakt de wethouder zich geen zorgen als de rekening direct naar het rijk gestuurd wordt, dat de partijen die diensten leveren op hun geld zitten te wachten en dat hij misschien extra medewerkers nodig heeft om al die bonnetjes door te sluisen. Ik heb van de heer Van Doorn gehoord: niets aan de hand. Ik wil dat ook graag van de wethouder horen. De fractie van WIJ zei het eigenlijk heel mooi: als je wel nu die kadernota vast stelt, dus je zegt wel dat we gaan bezuinigen, maar tegelijkertijd stel je ook de motie van L3B vast m.b.t. die Zwitsers, dan ben je dus helemaal niet consequent bezig, want je gaat je eigen bezuinigen doorvoeren, terwijl het rijk de schuldlige is en je gaat nou eens lekker in opstand komen. Wat nou echt in opstand komen is, echt verzet laten zien, is: niet nu die bezuinigingen vast stellen, maar ze gewoon eventueel uitstellen of minder bezuinigen in het najaar als je duidelijk hebt wat het rijk, waar je zo ferm tegen tekeer wilt gaan, misschien toch in je portemonnee schuift. Dat zou lef zijn. Nu niet de kadernota met die bezuinigingen vast stellen. Volgens mij krijg ik nog koffie, dat doen we in de raad ook altijd tussendoor. Ik ga nog heel even naar het slot toe. Ik ben blij dat de wethouder de kapitaallastenreserve, de motie van het CDA waar wij ook mede indiener van zijn, steunt. Dank u, dat is heel fijn. Horti Science amendement, het glas is half vol, gelukkig. Het is prima om de dekking uit de reserve Eneco-gelden uit het voorstel te halen. Ik vraag me dan wel af: wat wordt er dan wel gezegd over de dekking? Komt het dan inderdaad uit de algemene reserve? Of wordt de dekking nog even uitgesteld, waaruit dat moet gaan gebeuren. Dat zou ik graag nog helder hebben. De speeltuintjes, misschien heb ik daar dan de heer Machielse tekort gedaan. Ik dacht: ik heb het over de speeltuinen en niet over tuintjes voor de deuren van oudere mensen of de stoeptegels. Maar dat brengt mij eigenlijk op het lastige. De PvdA-fractie gaat straks tegen de kadernota stemmen, ervan uitgaande dat ons amendement het niet gaat halen. Dan is het natuurlijk lastig om voor allerlei amendementen en moties te stemmen, omdat wij bezuinigingen, die wij nu niet vast stellen, terug willen draaien. U zult zien dat we daar toch af en toe wel positief zullen stemmen, omdat het gaat over bezuinigingen die ook ons pijn doen. Dat kunt u misschien als tegenstrijdig ervaren, maar dat is het uiteindelijk dan niet. Volgens mij heb ik daarmee precies heb gezegd hoe het er uit gaat zien bij het stemmen, maar ik wacht nog even een aantal antwoorden van de wethouder, met name van meneer Van den Beukel, af. Ik heb een hele mooie lijst gegeven aan hem. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Een beperkt aantal vragen. De vragen van mevrouw Verhoef, die ik heb genoteerd, zij was de enige directe vragensteller: waarom toch geen uitstel van de kadernota? Omdat we gewoon niet willen blijven hangen in onzekerheid, waarmee andere overheden ons opzadelen. We gaan na de kadernota een begroting maken en bij die begroting hebben we weer een nieuw moment om keuzes te maken en om u dat te laten amenderen. Op een gegeven loopt natuurlijk ook de relevantie van een kadernota totaal af, want we gaan op een gegeven moment een begroting naar u opsturen. Hoe communiceren wij de beslissingen als college naar de samenleving? Dit is geen begroting, dus we stellen nu niet de budgetten voor 2022 op een specifiek beleidsveld vast. Dat mag bekend worden verondersteld. Wat dat betreft is het passend dat we hier in het openbaar over debatteren en tegelijkertijd is het klip en klaar voor iedereen die het interesseert in de samenleving hoe deze bedragen en ombuigingen moeten worden geduïd. Heeft de raad nog keuzemogelijkheden bij de begroting? Ja, wel zeker. Ik denk dat de heer Markus van de CU dat prima formuleerde. Zowel nu bent u daar bij motie uitstekend toe in staat en velen doen dat ook om bij te sturen, van parkeerkaarten tot en met de buitenruimte, maar ook bij de begroting is het aan alle kanten mogelijk om als raad, misschien wel meer dan ooit tevoren, uw keuzes bij amendement door te voeren, omdat u, aan de hand van de begrotingsknoppen die we hebben gecreëerd, eigenlijk heel veel handvatten heeft om specifieke keuzes te maken. Dus zowel nu als straks is er alle ruimte voor u om uw accenten te zetten. Wat doen we richting de provincie Zuid-Holland? Daarmee in goed overleg zijn en ook het signaal afgeven dat wij er prijs op stellen om structureel te worden gecompenseerd voor de structurele taken, die wij op ons nemen. Dat is goed verstaan, ook door de heer Zevenhoven, de huidige gedeputeerde van financiën, toezicht op de gemeenten in de provincie Zuid-Holland. Het resultaat daarvan kan ik niet voorspellen, we hebben allemaal verwachtingen, maar laten we niet de huid verkopen voor de beer geschoten is. Mevrouw Verhoef: Is het ook een optie volgens de wethouder om de begroting niet sluitend te maken? Dat is eigenlijk wat ik zei: als we nou echt lef hebben, dan maken we hem gewoon niet sluitend en dan heb je lef tegen het rijk, want dan zeg je: we zitten hier voorlopig met die tekorten, misschien krijgen we straks een zak met geld, maar we gaan nog even niet bezuinigen. Is dat een optie? Wethouder Van den Beukel: Wat het college betreft niet, maar dat is een politieke keuze. We kunnen een niet-sluitende begroting maken en vervolgens kunnen wij

toezicht van de provincie over ons afroepen en vervolgens kun je een herstelplan maken en als het herstelplan wordt goedgekeurd ben je onder het toezicht uit. Dat heeft de gemeente Delft vorig jaar gedaan. Het effect is, eerlijk gezegd, dat de minister denkt: ach, dat was makkelijk, dat hebben we snel opgelost in de gemeente Delft, als het al tot de minister doordringt. Het effect is vooral heel operationeel, dat we ons zoveel werk op de hals halen. Er is vaak over gesproken. Ik doe er nu een beetje lacherig over, maar er is vaak over gesproken onder wethouders financiën in de provincie: zou het niet eigenlijk passend zijn? Moeten we niet massaal een niet-sluitende begroting gaan maken om ze wakker te schudden in Den Haag? Het college heeft altijd de lijn gekozen: dat is toch een beetje spelen met vuur en ook niet passend in onze situatie als gemeente. We zijn mans genoeg om onszelf te besturen ook als het rijk even niet doet wat we willen. Overigens is ook het effect van een niet sluitende begroting presenteren in de wetenschap dat je een heel hoge reserve hebt, dat je heel veel wedervragen kunt verwachten, hoe je die situatie uitlegt aan de buitenwereld. Dus het is een politieke keuze, dat ben ik het volstrekt met u eens, als het uw intentie was om dat te benadrukken, maar dit is de politieke keuze die het college voorstelt. Een vraag van mevrouw Verhoef was: wat nou als we die bonnetjes doorsturen, zoals letterlijk de motie van L3B dat benoemt, en ze worden vervolgens niet opgepakt? Ik zit op dit moment in dezelfde kamer als het hoofd financiën en die gaat mij in alle toonaarden ontraden om bonnetjes op te sturen naar Postbus 51 in de hoop dat ze worden opgepakt. Dat was ik dus ook niet van plan. Ik heb de interpretatie aan de motie gegeven, die ik eraan gegeven heb. De heer Van Doorn heeft, naar ik begreep, daarmee ingestemd dus dat is vooral een manier van spreken maar geen letterlijke actie die we zouden oppakken op dit moment. Mevrouw Verhoef: Dank u. Nog een korte vraag. Het is toch best wel krasse taal. U zegt: we gaan die bonnetjes niet doorsturen, daar hebben we de tijd niet voor, daar hebben we ook eigenlijk geen zin in. Maar waarom houden we die motie dan zo heel ferm als u daar eigenlijk vanuit het college niet achter kan staan? Dat is toch ook een beetje flauw, kinderachtig wil ik niet zeggen, maar zo zijn wij toch niet in Lansingerland? Wethouder Van den Beukel: Of we zo zijn in Lansingerland is het oordeel van uw raad of wat u met de motie doet. Ik heb alleen gezegd: als ik hem goed begrijp zit hier achter, vandaar de grote woorden 'geen geld, geen Zwitsers', zit hierachter een diep gevoeld chagrijn over de manier de gemeentelijke financiën beïnvloed worden door slecht beleid uit Den Haag op een aantal fronten. Als het nu gaat om het abonnementstarief of dat het gaat om de jeugdzorg, we krijgen inderdaad een douceurtje voor 2022, heel veel geld maar wel alleen voor 2022, daar worden we allemaal buitengewoon chagrijnig van en dat is heel vervelend en dan moet je soms stevige taal gebruiken. De heer Ruijtenberg van GL noemde dat ook. Die stevige taal vertaalt zich dan ook in een stevig dictum. En tegelijkertijd, van het bestuur van Lansingerland mag u ook verwachten dat we geen zaken doen die echt onverstandig zijn. Dus vandaar dat ik de scherpe kantjes af wil vijlen van de uitwerking van het dictum. Dus dat is de interpretatie, die ik eraan wil geven namens het college. Dan is het vervolgens aan u om te wegen wat de heer Van Doorn doet met die interpretatie. Ik heb hem daar positief op horen reageren. Maar de letterlijke interpretatie, dat wij nu voortaan hele stapels bonnetjes gaan verzamelen, daar zou ik het mee oneens zijn. Nogmaals, dat is niet de bedoeling. Tot slot heeft mevrouw Verhoef gevraagd wat dan de impact is van het amendement Horti Science op de kadernota. Als ik het even heel concreet maak: er wordt verwezen in het amendement naar een tekst op blz.16 van de kadernota, daar staat een incidentele claim, daar staat onder kolom B reserve nu Eneco-gelden en dat wordt effectief vervangen door een tekst zoals: nader te bepalen. Dus dat is het effect op dit moment. In de toelichting staan nog wat woorden, die zeggen: dit is een richtinggevend bedrag. Uiteindelijk heb ik ook al gezegd in de commissie dat wat het, wat het college betreft, ook echt een maximum bedrag is. Dat soort duidingen eromheen horen erbij, maar effectief is het vervangen van de term Eneco-gelden als dekking naar nader te bepalen. Zo is mijn interpretatie daarvan. Dat waren de vragen die aan mij gesteld zijn. Mevrouw Verhoef: Ik heb eigenlijk een algemene slotvraag. Wat gaat het college nou doen als er volgende week een brief komt, dat de extra gelden structureel zijn? Gaan we gewoon lekker met reces en zien we in september wel? Hoe ziet het er dan uit? Wethouder Van den Beukel: Duidelijke vraag. Daar sturen wij vervolgens op, we wegen dat, we interpreteren dat en vervolgens sturen wij zo gauw als mogelijk een brief naar uw raad om u in kennis te stellen van die informatie en vervolgens betrekken we dat bij onze integrale afweging begin september. Dat is in het kort hoe wij daarmee om zouden willen gaan.

Wethouder Fortuyn: Soms zou je de wethouder, mijn voorganger, even willen interrumpen. Die behoefte heb ik wel, maar dat is niet de bedoeling. Dit was meer om u het signaal te geven, dat ik ook nog wat wil zeggen. Dat is even om het verwachtingsmanagement onder controle te houden. Ik hoorde mevrouw Den Heijer positief reageren op mijn beantwoording rondom die burgerparticipatie en de wijze waarop wij verder gaan in het kader van de burgerparticipatie. Maar toen hoorde ik er even iets achteraan, de voorstellen of budgetten dan wel in de begroting te zien. Dat gaat me even iets te kort door de bocht. We zullen eerst het proces met elkaar uitlopen, we zullen daar een programma onder gaan leggen. Is het na de begroting, dan is het altijd via een raadsvoorstel of B&W advies, dan gegeven de situatie kunnen we er alsnog een besluit over nemen. Ik wil even de druk eraf halen alsof het bij de begroting behandeld zal worden. Als laatste punt, je moet ook je feestjes kunnen vieren, m.b.t. onze golfveldjes die wij hebben in de gemeente Lansingerland werden leuke suggesties gedaan, die neem ik zeker mee, maar tegelijkertijd: in de huidige begroting, dat is ook wel fijn om te weten, zit er voor

komend jaar renovatie van speeltoestellen op 17 plekken in Lansingerland. Dus het heeft onze aandacht. Uiteraard zorgen we gewoon voor die goede buitenruimte, voor spel en sport, voor jong en oud en we houden het in de gaten. Ik denk dat ik hiermee, als ik niet de verkeerde interpretatie gehad heb richting mevrouw Den Heijer, dan hoop ik het hiermee duidelijk gemaakt te hebben en ik wens u allen straks een prettige avond.

De voorzitter: Wethouder Arends, ik geloof niet dat ik een vraag voor u gehoord heb.

Wethouder Arends: Dat klopt geheel.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van het college en gaan wij over naar de stemming. Mevrouw Verhoef: Ik zou eigenlijk heel even willen overleggen met mijn fractiegenoten. Dat kan in een paar minuten zijn, maar ik wil zeker weten dat ik het goede doe nu. De voorzitter: U kunt een schorsing vragen voor de stemming, dat lijkt mij heel logisch. Heeft u aan 5 minuten genoeg? Dan schors ik voor 5 minuten en dan gaan we om tien voor half elf weer verder.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik zie dat mevrouw Verhoef ook weer aanwezig is, dus ik denk dat wij veilig kunnen beginnen. We zijn aangeland bij de stemming en u kent het gebruik: eerst de amendementen, dan het voorstel en dan de moties. Ten aanzien van de amendementen wil ik u nog mee geven, dat wij eerst stemmen over het amendement van mevrouw Verhoef, nummer 018, om de eenvoudige reden dat als dat amendement wordt aangenomen het amendement over de kosten medische keuring gehandicaptenparkeerkaart overbodig wordt, want immers, dan is hoofdstuk 4 niet vast gesteld en het zou raar zijn iets te amenderen en het vervolgens niet vast te stellen. In een andere volgorde zou dat risico bestaan. Dus vandaar eerst amendement 018, daarna amendement 015 en dan amendement 016 en mevrouw Den Heijer heeft amendement 017 ingetrokken. Dan weet u dat we dat zo doen. Dan volgt het voorstel en de 4 moties in de volgorde zoals die in uw stukken staan. U weet ook de procedure: ik vraag of u stemming wenst. Bent u tegen, dan moet u vooral stemming wensen, anders is het amendement immers aangenomen. Als ik de stemming open moet u niet gelijk gaan stemmen, u krijgt daar een tweede signaal van mij voor omdat de elektronica dat even moet verwerken. Daar is even tijd voor nodig. Mocht het stemmen niet lukken, dan geef ik aan, dat uw stemming nog niet binnen is. Dan is er altijd de optie om mondeling te stemmen en dat voegen wij aan de totaalscore toe.

A2021-018 Ombuigingen Kadernota 2022

De voorzitter: Ik breng in stemming ombuiging kadernota 2022, nummer 018, wenst u stemming over dit amendement? Dat is het geval. Dan breng ik deze in stemming. Ik open de stemming. U kunt stemmen. De heer Erwich, de heer Bergwerff en de heer Dieleman missen wij nog. De heer Erwich is binnen. De heer Bergwerff en Dieleman. De heer Bergwerff: Bij mij pakt hij het niet, inderdaad. Ik ben tegen. De voorzitter: De heer Dieleman is alsnog binnen. Ik sluit de stemming. Er zijn 7 stemmen voor uitgebracht en 22 stemmen tegen en daarmee is dit amendement verworpen.

A2021-015 Kosten medische keuring gehandicaptenparkeerkaart

De voorzitter: We gaan stemmen over de kosten medische keuring, nummer 015. Ik vraag u of u stemming wenst over dit amendement. Mevrouw Van Olst: Ik wil graag een stemverklaring afleggen. Ik wil even duidelijk hebben: wij gaan tegen dit voorstel stemmen. Het is namelijk nu nog onduidelijk wat dit oplevert en wij laten de regeling dus liever zoals die nu is. Dus kosteloos voor iedereen. Dank u wel. De voorzitter: Dan ga ik dit amendement in stemming brengen. Ik open de stemming. U kunt gaan stemmen. Alleen de heer Erwich nog. De heer Erwich: Het lukt hier niet. Mag ik voor stemmen. De voorzitter: U mag voor stemmen. Die wordt genoteerd. Dan zijn we compleet. Dan sluit ik de stemming. Het is dan 25 voor en 4 tegen, daarmee is dit amendement aangenomen.

A2021-016 Schrappen reserve Horti Science

De voorzitter: Dan zijn we bij het amendement schrappen reserve Horti Science, dat is nummer 016. Wenst u stemming over dit amendement? Ik zie niemand, die stemming wenst. Nee. Daarmee is dit amendement aangenomen.

Kadernota 2022-2025

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil graag een stemverklaring uitbrengen. De fractie van GL zal tegen de kadernota stemmen. Dit omdat wij namelijk vinden dat er zoveel onduidelijkheden zijn en mitsen en maren, zoals ook het amendement van mevrouw Verhoef aangaf. Er zijn teveel onduidelijkheden om nu al vast te stellen. Wij denken dat het niet goed is en dat het voor meer onrust zorgt. Daarom zullen wij tegen de kadernota stemmen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook de fractie van de PvdA Lansingerland zal tegen de kadernota stemmen. Dat heeft inderdaad te maken met het feit, dat we het nu te vroeg vinden gezien alle onzekerheden om de bezuinigingen al vast te stellen, dus we zijn eigenlijk tegen hoofdstuk 4. Maar ik wil wel aangetekend hebben, dat de investeringen, de budgetten die beschikbaar worden gesteld in de eerdere hoofdstukken en ook de uitgangspunten, daar kunnen wij ons wel in vinden, maar het is hoofdstuk 4 wat ons tegen doet stemmen op dit moment.

De voorzitter: Dan stel ik voor de kadernota in stemming te brengen. Ik open de stemming. Hij is geopend, u kunt stemmen. Ik sluit de stemming, u bent allen binnen. Dat is 23 voor en 6 stemmen tegen. Daarmee is de kadernota door u vast gesteld.

M2021-022 Geen geld geen Zwitsers

De voorzitter: Motie nummer 22: geen geld, geen Zwitsers. Wenst u stemming over deze motie? Dan gaan we stemmen over deze motie. Ik open de stemming. U kunt stemmen. Ik sluit de stemming. Er zijn 19 stemmen voor en 10 tegen uitgebracht. Daarmee is deze motie aangenomen.

M2021-023 Aandacht voor spelen in de buitenruimte

De voorzitter: Dan zijn we bij motie 023, aandacht voor spelen in de buitenruimte. Wenst u stemming over deze motie? Ik heb een klein scherm, u moet een handje opsteken als u stemming wenst, want anders kan ik er één missen. Dat is niet het geval. U wenst geen stemming. Dan is deze motie aangenomen.

M2021-024 Uitwerken voorstel inzet kapitaaldeckingsreserve

De voorzitter: Dan zijn we bij motie 024, uitwerken voorstel inzet kapitaaldeckingsreserve. Wenst u stemming over deze motie? Ik zie geen handen omhoog gaan. Daarmee is die ook aangenomen.

M2021-025 Openingstijden gemeentehuis

De voorzitter: Dan zijn we bij motie 025, openingstijden gemeentehuis. Weer de vraag: wenst u stemming over deze motie? Dat is ook niet het geval. Dan is ook deze motie met unanieme stemmen aangenomen. Daarmee zijn we aan het eind van dit agendapunt.

7. Hamerstukken:

7.a Bekrachtiging geheimhouding (indien van toepassing)

De voorzitter: Zijn er niet.

8. Sluiting

De voorzitter, om 22.35 uur: Daarmee kunnen we de vergadering afsluiten. Ik dank u hartelijk voor al uw inzet, raad en wethouders en iedereen die daarbij, zowel bij de raad als bij de wethouders, op de achtergrond assisteert, helpt en adviseert. Dank u allen, ik wens u een heel goede avond. Ik zie u volgende week donderdag weer terug. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 september 2021.

De griffier,

drs. Bert Schouten

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.